

Jaarverslag AID

2004

aïd

Jaarverslag AID

2004

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Ten geleide	5
1 De omgeving van de Algemene Inspectiedienst	7
2 Het werk	11
2.1 Versterking landelijk gebied	13
2.2 Economisch perspectiefvolle agroketens	16
2.3 Bevorderen van een duurzame productie	17
2.4 Voedselveiligheid, voedselkwaliteit en diergezondheid	25
2.5 Algemeen (steun en interventieregelingen)	32
3 Het bedrijf AID	41
4 De crisisorganisatie	49
5 Adressen	51

Ten geleide

Handhaving blijft een belangrijk maatschappelijk en politiek item. Dat is duidelijk merkbaar in het werk van de Algemene Inspectiedienst (AID). Met grote regelmaat kwamen in het afgelopen jaar de activiteiten van de AID in het nieuws. In dit jaarverslag verantwoorden wij onze handhavingsinspanningen die zich afspelen op het brede werkterrein van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

De AID staat niet stil en is sterk in ontwikkeling. De werkzaamheden door de AID zijn steeds meer toegespitst op de eisen die vanuit het ministerie en de samenleving aan handhaving worden gesteld. Meer dan in het verleden worden de prioriteiten en activiteiten van de Algemene Inspectiedienst bepaald door de beleidsdirecties van het ministerie van LNV. Maar ook het handhavingsterrein is aan verandering onderhevig. Richtte de handhaving van de AID zich in het verleden vooral op de traditionele doelgroepen van het ministerie van LNV, te weten de agrariërs en de vissers, de laatste jaren is er sprake van een verbreding naar burgers. Burgers die vanwege hun hobby ook moeten voldoen aan de regels op het gebied van dierwelzijn en diergezondheid en die – evenals vele anderen – zich vaak zeer betrokken voelen bij het milieu, het dierwelzijn en een gezonde voeding. Een burger die een overheid wil die hem veel vrijheid biedt, maar ook een overheid die er moet zijn als er bescherming nodig is. De AID ondervindt dit dilemma aan den lijve bij bijvoorbeeld de controles van hobbymatig gehouden dieren.

Meer en meer gaat het in de handhaving om het veranderen van het gedrag, om de naleving van de regelgeving en niet meer om het ‘boeven vangen’. Door het gecombineerd inzetten van onze handhavingsinstrumenten controles, opsporing en handhavingscommunicatie probeert de AID het nalevingsniveau te verhogen. Waar mogelijk wordt samengewerkt met andere handhavingspartners.

Het afgelopen jaar kende twee belangrijke momenten in het ontwikkelingstraject van onze organisatie. In mei stelde de Bestuursraad van het ministerie van LNV de Strategische Ondernemingsvisie 2004-2007 Deskundig, Dynamisch en Dienstbaar vast. In september gaf de Tweede Kamer groen licht aan het instellen van de AID als ‘dienst die het baten-lastenstelsel voert’. Dit leidde tot het definitieve instellingsbesluit op 22 november door de minister van LNV en de minister van Financiën.

In 2005 bestaat de organisatie 50 jaar. Dit jubileum zal gevierd worden met een gevoel van trots en blijdschap. We zijn trots op de bereikte resultaten zoals die ook uit dit jaarverslag blijken. En met ontwikkelingen die thans gaande zijn, kijkt de AID met vertrouwen naar de toekomst.

Dr. P. Visser
Directeur

1

De omgeving van de Algemene Inspectiedienst

Toezicht staat de laatste jaren volop in de belangstelling en er doen zich op dit terrein dan ook vele ontwikkelingen in de omgeving van de Algemene Inspectiedienst (AID) voor. De rijksinspectiediensten onderkennen al geruime tijd het belang van de professionalisering van de toezichtfunctie binnen het Rijk en onderschrijven dat er een tijd van minder vrijblijvende samenwerking en onderlinge kwaliteitsbewaking is aangebroken.

Het resultaat van die opvattingen werd neergelegd in de kaderstellende Visie op Toezicht, die in juni 2001 door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) aan de Tweede Kamer werd aangeboden. Hierin werd de eigen positie van de toezichtfunctie benadrukt en werden eisen gesteld aan de onafhankelijkheid, de transparantie en de professionaliteit van het toezicht. Toezichthouders kregen de opdracht hun eigen functioneren kritisch te bezien en ervoor te zorgen dat zij voldeden aan de eisen die in deze kaderstellende visie waren geformuleerd.

Programma Andere Overheid

De bijdrage van de AID aan activiteiten die voortvloeien uit het programma Andere Overheid liggen op het terrein van samenwerking tussen inspecties. Gestreefd wordt naar vermindering van de toezichtslast voor bedrijven en een hogere efficiency van het toezicht. De AID participeerde in twee pilots, te weten de gezamenlijke wegtransportcontrole en de gezamenlijke controle bestrijdingsmiddelen glastuinbouw. Andere betrokken organisaties waren de VROM-Inspectie, de Inspectie Verkeer en Waterstaat, de Arbeidsinspectie, de KLPD en de Douane.

IG-beraad

De onderlinge afstemming van het beleid over toezicht vindt plaats in een forum waaraan door inspecteurs-generaal en (algemeen) directeuren van rijksinspectiediensten wordt deelgenomen (het zogenaamde IG-beraad). Via dit IG-beraad wordt op strategisch niveau input gegeven aan de ontwikkeling van het toezichtbeleid dat daarmee een bouwsteen vormt voor de nieuwe kaderstellende Visie op Toezicht.

Visie op toezicht

De kaderstellende Visie op Toezicht 2001 wordt momenteel herzien. Een kernthema is het bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving en het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger. De visie van het kabinet hierop werd uitgewerkt in een actieprogramma voor de modernisering van de overheid, het programma Andere Overheid.

Voor de Algemene Inspectiedienst is dit een stimulans om te investeren in:

- het verder ontwikkelen van een samenhangend pakket van handhaving;
- verbreding van taken;
- samenwerking met anderen;
- het verder verhogen van de kwaliteit;
- nieuwe vormen van toezicht.

In 2004 profileerde de AID zich in toenemende mate als gesprekspartner op dit strategische niveau. Dit kwam tot uiting door inbreng in het IG-beraad en door deelname aan enkele IG-werkgroepen. In deze werkgroepen worden thema's uitgewerkt op het gebied van de ontwikkeling van een toezichtinstrumentarium, de Europese dimensie van toezicht en de ontwikkeling van onderlinge kwaliteitsbewaking. De AID bracht onder andere ervaringen in op het gebied van risico-analyses en het meten van nalevingsniveaus.

Milieuhandhaving

Een ander forum waarin de AID participeert, is het Ambtelijk en Bestuurlijk Overleg Milieuhandhaving (ALOM/BLOM). Hierin zijn vertegenwoordigd de instanties, dan wel koepelorganisaties van instanties, die zijn belast met de handhaving van de milieuwetgeving. Doel van dit platform is om op landelijk niveau te komen tot een betere afstemming en informatie-uitwisseling tussen de overheidsinstanties die zijn belast met de handhaving van de milieuwetgeving in brede zin (grijze, groene en rode wetgeving). De taken zijn gericht op samenhang en transparantie van de handhaving door verschillende overheidsinstanties (centraal en decentraal). Hiertoe wordt over de handhaving van milieuwetgeving gevraagd en ongevraagd geadviseerd aan de regering, de wetgever of aan een of meer handhavingspartners. Doel is een professionele handhavingsorganisatie neer te zetten die geloofwaardig is voor de burger en waarbinnen men op elkaar kan rekenen.

Integraal ketentoezicht

Halverwege 2004 werd in het kader van het Landelijk Handhavingsprogramma 2005 van het ALOM/BLOM gestart met het projectplan 'Ketenhandhaving dierlijke vetten'. Dit project wordt 'getrokken' door de Algemene Inspectiedienst. Alle instanties die handhavende taken op dit thema hebben, zijn hierbij betrokken: VROM- Inspectie, Openbaar Ministerie, KLPD, FIOD/ECD, Voedsel-

en Waren Autoriteit (VWA) en het Interprovinciaal Overleg (IPO). Het gaat hier om handhavingsproblemen die als kenmerk hebben dat niemand ze alleen kan oplossen, omdat ze zich spreiden over gebieden, wetten en taken die veel overheden samen aangaan.

Een zogenoemd ketenonderzoek bracht in beeld hoe de keten van dierlijke vetten eruit ziet (marktpartijen, wet- en regelgeving,

bevoegd gezag en handhavers) en waar zich risico's bevinden voor de gezondheid van mens of dier. Dit laatste bijvoorbeeld als gevolg van illegale praktijken of bijvoorbeeld als gevolg van 'hiaten' in de handhavingsketen of in wet- en regelgeving. Indien zich hiaten in de handhaving blijken voor te doen, zal aan de hand daarvan een interventiestrategie uitgewerkt worden.

Ontwikkelingen bij politie

Tot slot heeft de AID ook als bijzondere opsporingsdienst (BOD) in de afgelopen jaren te maken gekregen met veranderingen. Zo was er de vorming van het Functioneel Parket door het Openbaar Ministerie (OM). De aansturing door het OM kon hierdoor meer geüniformeerd worden. Daarnaast vormden zich bij de politie nieuwe eenheden, zoals de Nationale Recherche en de regionale en interregionale milieuteams.

Deze bewegen zich op de taakvelden van LNV en dus van de AID. Er wordt gezocht naar een goede afstemming van werkterreinen, om zodoende elkaar niet in de weg te zitten maar elkaar juist te versterken.

In 2004 zagen we ook de mogelijke voorbodes van meer veranderingen bij de politie. De ministers van Justitie en van BZK dienden een voorstel tot wijziging van de Politiewet in en stelden daarnaast een commissie in die het huidige politiebestedel moet evalueren. Definitieve uitkomsten hieromtrent worden pas in 2005 verwacht, maar deze zullen hoogstwaarschijnlijk niet ongemerkt aan de AID als bijzondere opsporingsdienst voorbijgaan. Tot slot accordeerde de ministerraad aan het einde van 2004 het concept van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten. Dit concept is ter advies voorgelegd aan de Raad van State en wordt openbaar gemaakt als het, met genoemd advies, voorgelegd wordt aan de Kamer. Voor 2005 bestaat dus in ieder geval het vooruitzicht dat de juridische basis van de opsporing wijzigt.

2

Het werk

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit kent elf beleidsterreinen waarop verantwoording plaatsvindt. De werkzaamheden van de Algemene Inspectiedienst richten zich op vijf terreinen: versterking landelijk gebied, economisch perspectiefvolle agroketens, bevorderen duurzame productie, voedselveiligheid, voedselkwaliteit en diergezondheid, en algemeen (steun- en interventieregelingen).

Per beleidsterrein wordt in dit hoofdstuk de inzet van de AID beschreven. De resultaten van het Dienstonderdeel Opsporing staan apart vermeld.

Resultaten in 2004

De producten van de Algemene Inspectiedienst zijn controle, opsporing, verificatie, beleidsadvisering en handhavingscommunicatie. Jaarlijks wordt in overleg met de beleidsdirecties het Jaarplan AID vastgesteld door de directeur-generaal. Maar een jaarplan is een dynamisch document. Hoewel er dit jaar geen sprake van crisis was, waren er wel enkele grotere controleacties in het kader van diergeneesmiddelen en de dioxinekwestie. In totaal werden in 2004 661.152 uren besteed aan inspectietaken (controle en verificatie) en beleidsadvisering, terwijl er 649.250 uren gepland waren. Dit betekent een verschil van 2% ten opzichte van de planning.

Controles

Het gecombineerd uitvoeren van controles kreeg ook in 2004 steeds meer gestalte. Mede door het inzetten van deze 'slimme' controles probeert de AID een bijdrage te leveren aan het verminderen van de administratieve lasten van de sector. De ervaringen die de AID heeft met instrumenten als systeemaudits, hercontroles en a-selecte- en selecte controles vervulden hierbij een belangrijke rol.

Verdeling inspecties over de diverse beleidsterreinen (in uren)

Beleidssterrein	Planning	Realisatie
Versterking landelijk gebied	41850	47654
Economisch perspectiefvolle agroketens	9458	4535
Bevorderen van een duurzame productie	293382	289643
Voedselveiligheid, voedselkwaliteit en diergezondheid	142490	165048
Algemeen	162070	154272
Totaal	649250	661152

Verificaties

Bij verificaties gaat het om het vaststellen van het waarheidsgehalte van de opgaven van de subsidieaanvrager. Daarbij is sprake van steeds strenger wordende eisen, gesteld door de subsidieverlener 'Brussel'. In dit werkproces is weinig ruimte tot manoeuvreren en onderhandelen. Er vindt een verschuiving plaats van het EU-beleid naar inkomenssteun, waarbij steeds meer voorwaarden op verschillende beleidsterreinen gesteld worden aan de wijze van produceren: de cross compliance. Voor de AID betekent dit in toenemende mate een vraag naar verificaties en nacontroles. In 2004 werd de controle-opzet voor de cross-compliance verder vormgegeven.

Beleidsadvisering

In de komende jaren zal nog meer nadruk op de beleidsadvisering komen te liggen dan in het verleden. De beleidsadviseurs bij de AID vormen de verbinding tussen de beleidsmakers op het departement en de handhavers bij de AID. In 2004 werden diverse beleidsdirecties geadviseerd over de handhaafbaarheid van nieuwe en bestaande regelgeving. Een goede informatie-uitwisseling is hierbij cruciaal. De in 2003 gestarte beleidsinformatiedagen kregen in 2004 hun vervolg. Tijdens deze dagen gaan beleidsmedewerkers van het departement een dag op pad met controleurs om zo de praktijk van de handhaving te kunnen waarnemen. Aan beleidsadvisering werden in 2004 18.450 uren besteed.

Opsporing

Het kabinetsbesluit om inspectietaken en opsporing te scheiden, werd in 2002 bij de AID geëffectueerd door het instellen van een apart Dienstonderdeel Opsporing. Het jaar 2004 stond vooral in teken van het verder vormgeven van dit dienstonderdeel door nadrukkelijk intern en extern de samenwerking te zoeken op het gebied van opsporing. In totaal werden 105.000 uren aan opsporing besteed.

Handhavingscommunicatie

Handhavingscommunicatie is een handhavingsinstrument dat met behulp van communicatie het nalevingsgedrag van een doelgroep verbetert. In 2004 werden enkele projecten uitgevoerd.

2.1 Versterking landelijk gebied

De handhaving van de Flora- en faunawet was ook in 2004 het belangrijkste item binnen het beleidsterrein Versterking landelijk gebied. Net zoals in 2003 ging veel aandacht uit naar de controles op de vergunningsvoorwaarden bij bouw- en andersoortige werkzaamheden.

Naast de handhaving van natuurwetgeving is de Algemene Inspectiedienst binnen het beleidsterrein Versterking landelijk gebied beperkt actief in de paardensport en dan met name in de draf- en rensport.

Natuur

'Meer aandacht vergunningsvoorwaarden'

Diverse ontwikkelingen op het gebied van natuur zijn van invloed op de handhavingswerkzaamheden van de Algemene Inspectiedienst. Het gaat hierbij onder meer om de aanpassing van de Flora- en faunawet en de inwerkingtreding van de nieuwe Natuurbeschermingswet waarbij gebiedsbescherming meer aandacht zal krijgen. Verder is het traject van bestuursrechtelijke handhaving en strafrechtelijke handhaving verder vormgegeven.

Toelichting op de resultaten

De planning werd op verschillende items overschreden. Vaak had dit te maken met het aantal meldingen dat binnen kwam en waarop de AID vervolgens actie ondernam. Beleidsmatig werd veel aandacht besteed aan de voorgenomen wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet, waarbij een aantal handelingen van de verbodsbepalingen worden vrijgesteld.

Bijzonderheden

Niet-CITES

De opsporing van handel en het illegaal vangen en doden van inheemse soorten heeft prioriteit. De aandacht bij deze handhavingsdoelstelling ging vooral uit naar de Flora- en faunawet en dan met name naar kwetsbare soorten. Zo blijft verstoring van vogels in het broedseizoen en illegale handel een belangrijk aandachtspunt. In toenemende mate stuitte de AID op houders van ongeringde fazanten zonder dat de houder in bezit is van een ontheffing van de ringplicht. Wegens het aantal meldingen werd de jaarinzet op deze handhavingsdoelstelling ruimschoots gerealiseerd.

CITES

Op het gebied van CITES heeft de AID enkele middelgrote opsporingszaken uitgevoerd. Veel aandacht kreeg een onderzoek naar vervalste certificaten bij roofvogels (uilen, torenvalken en buizerds). Naast deze fraude met roofvogels was ook vergiftiging van roofvogels (en andere dieren) een item waarop de AID fors moest inzetten in 2004. Tevens vond er een groot onderzoek plaats naar de export van plantensoorten die op bijlage B staan (sneeuwkllokjes), en twee onderzoeken naar grootschalige smokkel van cactussen en orchideeën. Alle onderzoeken leidden tot aanzienlijke boetes die door het Openbaar Ministerie werden opgelegd.

Vogelringen

In 2004 werd onderzocht in hoeverre de aanvraag van vogelringen bij de diverse vogelbonden overeenkomt met het daadwerkelijke aantal gehouden (geboren) vogels bij vogelhouders. Er blijken meer vogelringen te worden aangevraagd dan dat er gefokte vogels worden geboren.

De AID heeft het vermoeden dat de ringen gebruikt worden voor in het wild gevangen vogels. In 2004 nam de AID op verschillende plaatsen in het land vogels in beslag met niet-gesloten pootringen, hetgeen kon duiden op wilde vogels.

Planning en resultaat natuur (in uren)

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen 2003 (aantal)	Overtredingen 2004 (aantal)
CITES	6200	15000	242	33	120
Niet CITES	6200	12500	202	129	101
Jacht	2100	1300	62	11	9
Dierwelzijn	1450	1700	117	13	14
Voorwaarden ontheffingen	3100	1300	42	-	6
Dierentuinbesluit	700	700	100	-	-
Boswet	700	100	14	-	-
Subsidieregelingen Natuur	6500	7000	108	-	-
Subtotaal	26950	39600	147	186	250
AID-Groendesck	3500	2600	74		
Handhavingsmakelaarschap	2800	500	18		
Begeleiding onbezoldigden	2100	1900	90		
Vaktechnische kerngroep	2800	#			
Opleiding controleurs	900	400	44		
Beleidsadvisering	1400	1400	100		
Totaal	40450	46400	114	186	250

de realisatie van de VKG-uren is verwerkt in de realisatie van doelstellingen

Jacht

In 2004 werden kraaien en kauwen bestreden als gevolg van de landelijke vrijstellingsregeling. Er werden echter weinig strafbare feiten waargenomen. Eind 2004 is duidelijk geworden dat er een aantoonbaar verband dient te zijn tussen de te bestrijden soort en eventuele schade. Dit zal in de toekomst meer aandacht vragen.

Verder schonk de AID aandacht aan vangkooien die veelal worden gebruikt voor het vangen van beschermde vogels als uilen, sperwers en aan het welzijn van de gebruikte lokvogels.

Dierwelzijn

De controles op dierwelzijn spitsen zich met name toe op de luchthaven Schiphol. De controle op dierenwelzijnsnormen op vervoer door de lucht gaan hand in hand met de controles op in- en uitvoer(documenten). Deze controles komen ook regelmatig voort uit meldingen van de VWA (die in deze toezichthouder is). De strafrechtelijke afdoeningen worden door de AID gedaan. De voorschriften met betrekking tot dierwelzijn worden goed nageleefd.

AID-Groendesck

De AID-Groendesck raakt algemener bekend, ook bij het bredere publiek. Het aantal meldingen neemt jaarlijks flink toe. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de Flora- en faunawet ook bij de burgers leeft. Inmiddels wordt ook de AID-Groendesck website veelvuldig gebruikt.

Op www.aid-groendesck.nl zijn naast alle natuurwetgeving ook de instructies beschikbaar hoe in de praktijk te werk gegaan kan worden bij geconstateerde overtredingen. Er is sprake van een toename van meldingen met 15%.

Voorwaarden ontheffingen

Voor het inheemse onderdeel van de Flora- en faunawet geldt dat ontheffingen worden afgegeven, als vrijstelling om beschermde soorten te verbodigen, cq. te vertrouwen. Vaak betreft het ontheffingen ten behoeve van bouwprojecten. In 2004 vond een a-selecte steekproef plaats op de ontheffingsvoorwaarden. Hieruit bleek dat ontheffingshouders zich maar matig aan de gestelde voorwaarden houden. Door controle in het veld neemt de naleving van voorwaarden wel toe. Ook voerde de AID diverse controles uit bij projecten die geen ontheffing hadden aangevraagd. De bestuursrechtelijke handhaving vergt in de voorbereidingsfase veel capaciteit van het bevoegde orgaan (Dienst Regelingen), hetgeen resulteerde in minder controles dan gepland.

Dierentuinenbesluit

In het Dierentuinenbesluit staan voorschriften op het gebied van huisvesting, verzorging en de veiligheid van de dieren, educatie en bewustmaking van het publiek, wetenschappelijk onderzoek en de instandhouding van de diersoorten. Bij de controles van deze vergunningsvoorwaarden, die opgesteld zijn door een speciaal daarvoor aangestelde Visitatie Commissie, werden geen problemen gesignaleerd. Veel van de gestelde voorwaarden worden op de langere termijn ingevuld.

Begeleiden onbezoldigden

De AID begeleidt rond de 200 onbezoldigde opsporingsambtenaren, waarvan het grootste deel in dienst is van Staatsbosbeheer, It Fryske Gea en Directie Regionale Zaken van LNV.

Paardensport

Omdat de omvang van de handavingsinzet in absolute zin zeer beperkt is en tegelijkertijd in beleidsmatige termen vanuit LNV gezien minder belangrijk is, werd in overleg met het ministerie van Justitie onderzocht of deze taak onder verantwoordelijkheid van dat ministerie kan worden gebracht. De AID behoudt haar zelfstandige handhavingstaak ten aanzien van de handhaving van regelgeving die onder de primaire verantwoordelijkheid van de Minister van LNV valt (bijvoorbeeld dierenwelzijn, dierenvervoer, verboden middelen, I&R). De overgang van de handhavingstaak paardensport zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2005 zijn definitieve beslag krijgen.

De inzet in 2004 was gericht op een geordend verloop van de koersen (NDR-reglementen). Daarnaast was er aandacht voor andere onderwerpen zoals dierenwelzijn, het gebruik van hormonale stoffen, I&R en illegale bookmaking. De korte-baan koersen controleert de AID niet. Het toezicht op deze zogenoemde 'kermiskoersen' wordt overgelaten aan de betreffende politie-regio. Er werden geen overtredingen vastgesteld.

Planning en resultaat Paarden (in uren)

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen 2003 (aantal)	Overtredingen 2004 (aantal)
Koerscontrole draf- en renbanen	1400	1254	90%	0	2

2.2 Economisch perspectiefvolle agroketen

De herstructurering van de glastuinbouw en de visserij zijn belangrijke items voor het ministerie van LNV als het gaat om een duurzame ontwikkeling van de agrosector. De handhavingsactiviteiten van de AID richten zich op het Besluit Glastuinbouw en het verifiëren van financiële EU-regelingen. Het controleren van de motorvermogens van visserijvaartuigen heeft te maken met de economische concurrentiepositie van de visserijsector en valt om deze reden onder dit beleidsterrein van het ministerie.

Planten

De verificaties richten zich binnen dit onderdeel op de Regeling Stimulering biologische productiemethode, de EU-verordening Steun en interventie groenten en fruit, de EU-verordening rooipremie appelbomen en het Besluit Glastuinbouw. Alle afspraken die met de betaalorganen LASER en het Productschap Tuinbouw zijn gemaakt om de door de Europese Unie voorgescreven controledichtheid te halen, werden in 2004 nagekomen. De dossiers werden tijdig afgewerkt en de bevindingen werden ook binnen de gestelde termijnen gerapporteerd aan de betaalorganen.

Voor het Besluit glastuinbouw zijn dieptecontroles uitgevoerd op basis waarvan nu beleidsmatig een discussie plaatsvindt over aanpassingen van het besluit en de handhaving er van.

Visserij

De controles op de motorvermogens stonden op een laag pitje omdat de visserijsector in overleg met het ministerie een plan ontwikkelt om de motorvermogens tot 2009 op orde te brengen en te komen tot een maximaal nalevingsniveau. De AID neemt deel in werkgroepen waarin zowel de sector als de beleidsdirectie vertegenwoordigd zijn. Het voornemen om in de tweede helft van 2004 weer controles op te pakken naar de zegelplannen, werd niet uitgevoerd omdat de werkgroep motorvermogens nog niet met een eindconclusie kwam. Er waren nog geen afdoende afspraken met de beleidsdirecties en sector.

Planning en resultaat Planten (in uren)

Doelstelling	Planning	Realisatie	Percentage
Besluit glastuinbouw	3500	2400	69
EU-verordening steun en interventie groenten en fruit	200	20	10
EU-verordening rooipremieregeling appelbomen	800	500	63
Regeling Stimulering biologische productiemethode	1200	400	33
Subtotaal	5700	3320	58
Vaktechnische kerngroep	400	#	
Beleidsadvisering	400	400	100
Totaal	6500	3720	52

de realisatie van de VKG-uren is verwerkt in de realisatie van doelstellingen

Planning en resultaat Visserij (in uren)

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen 2003	Overtredingen 2004
Controles motorvermogen	2958	815	28	4	8

2.3 Bevorderen van een duurzame productie

Het produceren op een wijze die voldoet aan de verwachtingen van de samenleving is een flinke opgave voor de komende jaren. Het ministerie van LNV ondersteunt dit proces door ontwikkelingen van duurzame productie te stimuleren maar ook door heldere voorwaarden en regels te stellen. Bij het bevorderen van duurzame productie is de handhaving van de Algemene Inspectiedienst gericht op dierwelzijn, meststoffen, planten en visserij.

Dierwelzijn

'Grensoverschrijdende aanpak vervoerscontrole meteen resultaat'

De handhaving door de AID is gebaseerd op de strategienota 'Dierwelzijn' en de resultaten van het overleg met de Tweede Kamer daarover. Daarbij geldt het volgende perspectief: 'In de toekomst kunnen gehouden dieren hun natuurlijk gedrag vertonen en zijn houderij-systemen aangepast aan het dier, in plaats van het dier aan het systeem'.

Toelichting op de resultaten

Zo'n 79% van de geplande inzet werd dit jaar gehaald waarbij er bij sommige doelstellingen sprake is van aanzienlijk meer inzet dan gepland en bij andere doelstellingen juist minder. Opvallend is de overrealisatie bij honden- en kattenhouderij. Dit komt met name door de behoorlijke toename van het aantal inbeslagnameingen van illegale pitbulls. Ook werden veel meer uren ingezet voor verwaarlozing dan gepland. Bij verwaarlozing stelt de AID de meeste onderzoeken in naar aanleiding van klachten of meldingen van LID, politie, VWA en burgers.

De realisatie bij de pluimveehouderij bleef achter omdat het Legkippenbesluit 2003 later dan verwacht in 2004 in werking is getreden.

De onderrealisatie bij de Varkenshouderij werd met name veroorzaakt doordat er minder controles op het Varkensbesluit werden uitgevoerd; dit in verband met de vertraagde aanlevering van technische hulpmiddelen voor de uitvoering van de controles. Omdat voor de controles op het Kalverenbesluit minder tijd werd besteed dan gepland, bleef de inzet bij de rundveehouderij achter bij de planning.

Bij verschillende onderwerpen zijn projectmatig onderzoeken uitgevoerd. Diverse projecten hebben vertraging opgelopen en lopen nog door in 2005, bij andere projecten zijn de controles wel al uitgevoerd maar is de analyse van de resultaten en de rapportage nog niet afgerond.

In totaal werden 624 overtredingen geconstateerd waarbij 344 processen-verbaal en 280 waarschuwingen werden opgemaakt.

40 tons-regeling

Op aangeven van een wegcontrole door het Korps Landelijke Politiediensten werd een proces-verbaal opgemaakt wegens overtreding van de 40 tons-regeling. Dit betrof een transport slachtvarkens dat na boerderijcertificering was vertrokken met bestemming Duitsland.

Het totaalgewicht van deze voertuigcombinatie bedroeg 56 ton. De varkens zijn in overleg met VWA en onder toezicht van de AID naar een exportverzamelplaats getransporteerd.

Planning en resultaat dierwelzijn (in uren)

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen 2003 (aantal)	Overtredingen 2004 (aantal)
Rundveehouderij	1750	1000	57	45	37
Varkenshouderij	8100	3100	38	37	91
Schape- geitenhouderij	1100	1200	109	61	5
Transport van dieren	13800	10300	75	202	316
Pluimveehouderij	3500	70	2	1	2
Honden-kattenhouderij	3500	4600	131	34	59
Paardenhouderij	250	*		9	2
Verwaarlozing	4600	7600	165	**	99
Overige controles		1000		2	13
Subtotaal	36600	28870	79		
Vaktechnische kerngroep	2100	#			
Beleidsadvisering	1750	1750	100		
Totaal	40450	30620	76	391	624

* zit in de totaalrealisatie bij verwaarlozing

** overtredingen verwaarlozing zijn in 2003 verantwoord binnen de genoemde doelgroepen

de realisatie van de VKG-uren is verwerkt in de realisatie van de genoemde doelgroepen

Bijzonderheden

Rundveehouderij

De AID voerde in 2004 a-selecte controles uit op de huisvestings- en verzorgingsvoorschriften van het Kalverenbesluit om hiermee het nalevingsniveau vast te stellen. Deze controles werden projectmatig in combinatie met I&R uitgevoerd. Omdat het project pas in het derde kwartaal van start ging, is de definitieve rapportage nog niet afgerond. Uit een tussentijdse evaluatie blijkt dat een aanzienlijk aantal controles niet akkoord is. Het merendeel van de afwijkingen zit in de aspecten 'beschikbare vloeroppervlakte' en 'breedte van eenlingboxen' (babyboxen).

Om inzicht te krijgen in de problematiek van het zonder verdoving onthoornen van kalveren, ging – in het kader van het Ingrepenbesluit – een verkennend onderzoek van start. Het onderzoek loopt door in 2005.

Varkenshouderij

Ter vaststelling van het algemeen nalevingsniveau werd een a-selecte steekproef uitgevoerd bij alle varkenshouders. De definitieve resultaten worden in een rapport aangeboden aan het ministerie van LNV. Uit een tussentijdse evaluatie blijkt dat circa 40% van de controles niet akkoord is. Veel geconstateerde afwijkingen hebben betrekking op de items 'lichtintensiteit' en 'permanente beschikbaarheid van drinkwater'. Naast de a-selecte steekproef vonden selecte controles plaats op de naleving van het verbod op volledige roostervloer en de naleving van de minimumnormen voor de beschikbare oppervlakte per dier. Deze controles richtten zich met de inzet van handhavingscommunicatie op bij met name vleesvarkenshouders met meer dan 500 dieren. Verder werden door selectie en analyse zeugenbedrijven opgespoord waar de zeugen aangeboden worden gehouden,

hetgeen niet meer is toegestaan. Ook deze controle werd gecombineerd met handhavingscommunicatie. Ook deze projecten lopen door in 2005.

Schape- en geitenhouderij

In het kader van het Ingrepenbesluit werd een verkennend onderzoek uitgevoerd naar het zonder verdoving onthoornen van geiten. Dit onderzoek werd – waar mogelijk – gecombineerd met een onderzoek naar het doden van geitenbokjes bij melkgeitenhouders. Bij het onthoornen werden enkele overtredingen vastgesteld waartegen verbaliserend is opgetreden. De eindrapportage van dit onderzoek wordt verwacht in 2005. Omdat deze controles in combinatie met andere controle-items werden uitgevoerd, stelde de AID vast dat met betrekking tot de naleving van Identificatie- en registratieregeling bij schape en geitenhouders het een en ander kan worden verbeterd.

Pluimveehouderij

Er werd weinig gecontroleerd op het Legkippenbesluit omdat dit pas laat in het jaar in werking trad. Wel vonden voorbereidende werkzaamheden plaats en werden afspraken gemaakt voor de uitvoering van de controle in samenwerking met het Controlebureau voor Pluimvee, Eieren en eiproducten (CPE). Tussen AID en CPE is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld met als doel gecombineerde controles uit te voeren en hierdoor de controlelast voor het bedrijfsleven te minimaliseren. De controles bij pluimveehouders in verband met de naleving van het voorschrift dat snavels van kippen uitsluitend voor een leeftijd van 10 dagen mogen worden behandeld, zijn daarom doorgeschoven naar 2005.

Transport van dieren

De inzet van twee mobiele ‘vervoersteam’s bleek effectief, gezien het aantal vastgestelde overtredingen. Deze overtredingen hadden met name betrekking op overbelading, inrichtingseisen en goedkeuring van de vervoersmiddelen. Wel zijn er minder uren besteed aan dit onderwerp dan gepland. In het kader van het programma ‘Andere Overheid’, vond in augustus een grootschalige vervoerscontrole plaats in samenwerking met de AID, VROM-inspectie, Politie, KLPD en de Inspectie Verkeer en Waterstaat, Douane en Arbeidsinspectie. De ervaringen waren positief en de AID zal dit soort samenwerkingsprojecten blijven uitvoeren en stimuleren.

Internationale aanpak

Een gevolg van de inzet van de mobiele vervoersteam’s is dat vervoerders een deel van hun malafide praktijken verplaatst hebben naar het buitenland. Bekend was dat vervoerders – nadat de transporten in Nederland waren gecertificeerd – in België illegaal dieren over- of bijlaadden. Omdat de bevoegdheden van een AID’er niet verder reiken dan de landsgrenzen en we deze malafide praktijken van de Nederlandse vervoerders willen aanpakken heeft de AID het initiatief genomen om afspraken te maken met de Belgische collega-handhavers (Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, de FAVV). Dit heeft inmiddels al tot resultaten geleid.

De verhoogde aandacht voor het (illegaal) internationaal dierenvervoer leidde er ook toe dat de transactiebedragen van het Openbaar Ministerie fors (factor 10) zijn verhoogd. Tevens zijn de beleidsregels rond schorsing en intrekking erkenningen inzake het ‘Besluit Dierenvervoer 1994’ aangepast. Voorheen bleek het moeilijk, zo niet onmogelijk, om een erkenning van een vervoerder te schorsen, danwel in te trekken. De nieuwe beleidsregels lijken de VWA daarvoor betere handvatten te geven.

Honden- en kattenhouderij

In het kader van het Honden- en kattenbesluit werd aandacht besteed aan de huisvesting en verzorging van de dieren en of bedrijven zich conform de regels hadden laten registreren. De regelgeving blijft in de praktijk moeilijk handhaafbaar.

Verwaarlozing

Het bestrijden van excessen op het gebied van verwaarlozing/mishandeling van dieren heeft een hoge prioriteit. Verwaarlozing/mishandeling (al dan niet gecombineerd met overtredingen van de Destructiewet) kan op alle bedrijfstypen voorkomen. Dat betekent dat bij alle controles op bedrijven waar dieren worden gehouden, gekeken werd naar eventuele overtredingen op dit gebied. Daarnaast werden veel onderzoeken ingesteld naar aanleiding van klachten of meldingen van derden, met name van LID, politie, VWA RVV en burgers. Omdat er veelal op klacht of melding een onderzoek wordt ingesteld, is het moeilijk om een uitspraak te doen over het algemene nalevingsniveau. Klachten en meldingen van verwaarlozing/mishandeling van gezelschapsdieren worden overgedragen aan de LID.

Regeling agressieve dieren

De inzet op de Regeling agressieve dieren (RAD) laat een forse overrealisatie zien. Er is sprake van een toenemend aantal meldingen van politie en derden bij de AID. Deze niet-geplande inzet is ten koste gegaan van de realisatie op het Honden- en kattenbesluit. Bij de RAD heeft de AID meer dan 50 processen-verbaal opgemaakt ten aanzien van illegale pitbulls.

De AID wordt frequent ingeschakeld door de politie voor het leveren van de inhoudelijke expertise. De AID krijgt op basis van inventarisatie bij politiekorpsen en gemeenten steeds meer signalen dat nog steeds illegaal pitbulls worden gefokt en verhandeld. Het beleidsdoel, een uitsterfbeeld voor pitbulls, lijkt daarmee nog steeds niet gerealiseerd te zijn.

Meststoffen

'Overtredingen intermediairs aangepakt'

2004 was een druk jaar op het gebied van meststoffen. Op het terrein van de beleidsontwikkelingen was de AID intensief betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe regelgeving die op 1 januari 2006 moet ingaan. Tegelijkertijd vroeg de handhaving van het staande beleid de nodige aandacht.

De belangrijkste instrumenten voor het huidige beleid zijn het mineralenaangiftesysteem (MINAS), het stelsel van mestafzetovereenkomsten (MAO), de stelsels van dierrechten en de gebruiksregels. MINAS zorgt voor het voorkomen van overschrijding van de verliesnormen op bedrijfsniveau. Het evenwicht tussen vraag en aanbod op de mestmarkt moet tot stand komen door het stelsel van mestafzetovereenkomsten. Het stelsel van dierrechten legt een absoluut plafond in de markt. De gebruiksregels dienen vooral emissies naar de lucht te voorkomen.

Het mestbeleid richt zich op in principe alle veehouderij- en akkerbouwbedrijven, intermediairs, transporteurs, mestverwerkers en mestexporteurs. De wetgeving wordt deels strafrechtelijk, deels bestuursrechtelijk (fiscaal) gehandhaafd.

Onder de regie van de beleidsdirectie kwam medio 2004 het zogenoemde startdocument 2004-2006 tot stand. Dit document bevat de uitwerking van de handhavingsstrategie tot 2006 en afspraken met de Dienst Regelingen over de samenwerking tussen beide uitvoerende diensten op het terrein van de handhaving van de mestregelgeving. Daarbij wordt nadrukkelijk voorgesorteerd op het nieuwe beleid. De prioriteiten zijn gelegd bij het aanpakken van de grootste overtreders. Bijzondere aandacht krijgt de intermediaire sector, die in de ex-ante evaluatie voor het nieuwe beleid als de achilleshiel van het mestbeleid werd getypeerd.

Toelichting op de resultaten

Dit jaar werd 101% van het jaarplan gerealiseerd. In totaal werden 110.100 uren ingezet om de verschillende doelstellingen – gebruik intermediairen, MAO/dierrechten en Minas – te halen. In 2004 werden 1.188 overtredingen vastgesteld. Deze overtredingen worden deels strafrechtelijk (595), deels bestuursrechtelijk afgehandeld (593). De meeste overtredingen werden geconstateerd bij de Minas-aangiften (446) en de controles op MAO/dierrechten (252).

De inzet bij intermediairen is enigszins achtergebleven bij de planning. Dit vindt vooral zijn oorzaak in de hoeveelheid spin-off controles, die dergelijke onderzoeken opleveren bij producenten en afnemers van mest. De overrealisatie bij MAO/dierrechten en MINAS kan ook daaruit verklaard worden.

Overtredingen over de administratieve verplichtingen en het afleveren hebben betrekking op de intermediairen, MAO/dierrechten en Minas. Deze zijn in de tabel niet opgesplitst naar die doelstellingen, maar apart weergegeven.

Bijzonderheden

Intermediairen

De rechtbank in Zwolle legde in een omvangrijke mestfraudezaak in Oost-Nederland onvoorwaardelijke gevangenisstraffen op van 24 en 8 maanden. De veroordeelden waren mesthandelaarsintermediair. De handelaar trad op via zijn bedrijf en nam mest af van boeren met een mestoverschot. Die mest zou vervolgens op eigen grond worden uitgereden. Het bedrijf beschikte echter niet over grond. De mest kwam dan ook bij andere boeren terecht. In totaal werd tussen 120.000 kilo en 130.000 kilo fosfaat fictief afgezet.

Planning en resultaat Meststoffen (in uren)

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen 2003 (aantal)	Overtredingen 2004 (aantal)
Controles gebruik	7000	3000	43	113	110
Controles intermediären	32000	28700	90	38	122
Controles MAO/dierrechten	20000	25400	127	223	252
Controles MINAS	25000	35500	142	379	446
Administratieve verplichtingen				63	71
Afleveringsbewijzen				120	187
Subtotaal	84000	92600	110		
Analisten	5500	5500			
Meteoor	10000	10000			
Beleidsadvisering	2000	2000			
Vaktechnische kerngroep	7000	#			
Totaal	108500	110100	101	936	1188

de realisatie van de VKG-uren is verwerkt in de realisatie van doelstellingen

De AID voerde controles uit bij intermediären, die gebruikmaakten van de zogenoemde 'correctiebonnen'. Tijdens een controle op het aangiftejaar 2002 werd vastgesteld dat acht afleveringsbewijzen dierlijke meststoffen valselijk waren gecorrigeerd. Een vertegenwoordiger van een mengvoercoöperatie bleek de spil in het gebeuren te zijn. De vertegenwoordiger was van mening dat mineralenoverschotten en -saldi op Minas-aangiftes van verschillende bedrijven die in een bepaalde regio liggen, met elkaar verrekend kunnen worden. Bij het opmaken van de verfijnde Minas-aangifte van 2002 kwam de akkerbouwer, die de acht vrachten mest daadwerkelijk had ontvangen, erachter dat hij als gevolg van onverwachte hoge analyse-uitslagen op een fosfaat- en stikstofoverschot uitkwam. De vertegenwoordiger vond vervolgens in zijn klantenkring een andere akkerbouwer, die voldoende ruimte had op de aangifte van 2002, bereid om de betreffende acht vrachten mest op papier te ontvangen. Tegen de akkerbouwers, de vertegenwoordiger en zijn werkgever werd proces-verbaal opgemaakt voor valsheid in geschriften. Uiteraard zijn de bevindingen ook aan de Dienst Regelingen gerapporteerd.

Dierrechten

Een varkenshouder in het zuiden van het land produceert al enkele jaren zonder te beschikken over varkensrechten. Genoemd bedrijf heeft vorig jaar een vooraankondiging gekregen met het voornemen om een dagplafond WHV op te leggen. Een controle aan het begin van het jaar resulteerde in een totale mestproductie van circa 6.000 varkensseenheden. De Dienst Regelingen heeft inmiddels een last onder dwangsom van circa 1 miljoen euro opgelegd aan het bedrijf. Tegen de varkenshouder liep tevens een strafzaak wegens het uitbreiden van de productie tussen 1998 en 2001. De verdachte trok zijn hoger beroep in, waardoor de veroordeling in eerste aanleg tot 90.000 euro, 3 maanden voorwaardelijk en een voorwaardelijke stillegging voor de duur van 6 maanden met een proeftijd van 2 jaar onherroepelijk werd.

Een pluimveebedrijf dat betrokken was bij een zogenaamde 'dierrechtenconstructiezaak' die door het Hof Arnhem was terugverwezen naar de rechtbank, werd veroordeeld tot een boete van 270.000 euro.

Economische motieven

Als reden voor het gebruik van de buitenlandse middelen geven telers aan dat er volgens hen onvoldoende Nederlandse middelen voor hun teelt beschikbaar zijn. In de meeste gevallen blijken er echter wel Nederlandse middelen beschikbaar te zijn, maar deze zijn vaak duurder en moeten vaker worden ingezet. Economische motieven lijkt dus in de meeste gevallen de drijfveer.

Planning en resultaat Planten (in uren)

Doelstelling	Planning	Realisatie	Percentage	Overtredingen 2003 (aantal)	Overtredingen 2004 (aantal)
Akkerbouw, Tuinbouw en Sierteelt	3500	9000	257	37	34
Cross Compliance Mais	2000	2100	105	0	
Gebruik bestrijdingsmiddelen	40000	29400	74		530
Handel in bestrijdingsmiddelen	4000	11500	288		59
Lozingenbesluit open teelt en veehouderij	5000	4700	94		15
Overige regelingen	2000	60	3		1
Toelating van bestrijdingsmiddelen	800	350	44		
Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming	1000				
Subtotaal	58300	57110	98	489*	
Vaktechnische kerngroep	2500	#			
Uren Beleidsadvisering	1700	1700	100		
Totaal	62500	58810	94	526	639

de realisatie van de VKG-uren is verwerkt in de realisatie van doelstellingen

*) in 2003 is er geen uitsplitsing van de aantallen overtredingen bij bestrijdingsmiddelen

Planten

'Toename van buitenlandse middelen'

Een duurzame productie vraagt om een verantwoorde wijze van omgaan met gewasbeschermingsmiddelen. De inzet van de AID is in dat kader vooral gericht op het voorkomen en vervolgen van gebruik van niet-toegelaten middelen. Daartoe wordt niet alleen a-select en select gecontroleerd op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen maar ook op of in de handelsketen geen niet (meer) toegelaten middelen circuleren. Een ander speerpunt in de handhaving is het voorkomen van verontreiniging van het oppervlaktewater door controle van de in het Lozingenbesluit voorgeschreven teeltvrije zones. Deze controles vinden vaak plaats in samenwerking met de waterkwaliteitsbeheerders en gemeentes. Een andere belangrijke taak van de AID ligt bij het invullen van de functie van strafrechtelijk vangnet voor de Plantenziektkundige dienst, Kwaliteitscontrolebureau voor groente en fruit en de NAK.

Toelichting op de resultaten

De totale inzet komt ongeveer overeen met de planning. Wel deden zich een aantal verschuivingen tussen de verschillende handhavingdoelstellingen voor.

De overschrijding op het gebied van akkerbouw, tuinbouw en sierteelt kwam door het relatief groot aantal klachten dat werd ontvangen. Een klacht leidt vaak tot een opsporingsonderzoek en het opstellen van een eventueel proces-verbaal. In 2004 werd ook een behoorlijke inzet gepleegd bij het onderzoeken van certificaten voor de export van bloemen en planten naar Rusland.

In overleg met de beleidsdirectie is ervoor gekozen meer aandacht te geven aan de controle en handhaving in het handelskanaal dan oorspronkelijk was gepland. Aanleiding hiervoor was de voortzetting van een al langer waar te nemen trend van het aantreffen van buitenlandse bestrijdingsmiddelen bij telers. Deze controle-inzet ging - na overleg met de beleidsdirectie - ten koste van de controles van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Er vonden geen controles plaats op het Besluit beginselen geïntegreerde gewasbescherming omdat dit besluit pas in 2005 van kracht wordt.

Bijzonderheden

Handel in bestrijdingsmiddelen

In 2004 liepen diverse onderzoeken naar de handel in buitenlandse bestrijdingsmiddelen. De laatste jaren was al een trend waar te nemen in het aantreffen van buitenlandse bestrijdingsmiddelen bij telers. Deze trend zette zich ook in 2004 voort. Bij meerdere handelaren werden in 2004 opsporingsonderzoeken uitgevoerd.

Gebruik van bestrijdingsmiddelen

Naast de reguliere controles op het gebruik van bestrijdingsmiddelen werden in 2004 ook verschillende specifieke landelijke of regionale projecten uitgevoerd. Soms ligt de aanleiding hiervoor in signalen uit de controlepraktijk. Dan is het gewenst de controle in een specifieke teelt of op een specifiek aspect te intensiveren. Zo werd in 2004 bijvoorbeeld een regionaal controleproject uitgevoerd bij volkstuintuinen. Op verzoek van de beleidsdirecties zijn een aantal nalevingsmetingen bij specifieke teelten uitgevoerd. Zoals bijvoorbeeld een nalevingsmeting bij de teelt van boomkwekerijgewassen.

Planning en resultaat Visserij (in uren)

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen 2003 (aantal)	Overtredingen 2004 (aantal)
Zeevisserij	23272	24000	103	62	102
Kustvisserij Vipol	1940	500	26	44	62
Binnenvisserij	5830	4500	77	47	33
Aanlanding zee- en kustvisser	18150	25400	140	281	291
Aanlanding diepvriestrawler	3690	4400	119	3	1
Aanlanding binnenvisserij		83		1	1
Vervoers – en handelstraject	5220	11200	215	23	74
Internationale samenwerking	2100	400	19	1	
Vangstregistratie	12970	12970			
Subtotaal	73172	83453	114		
VCC	4210	4210			
Beleidsadvisering	1.750	1.750			
Centraal meldpunt stroperij	700	700			
VKG	2100	#			
Totaal	81932	90113	110	462	564

de realisatie van de VKG-uren is verwerkt in de realisatie van doelstellingen

Visserij

'Slechte naleving technische maatregelen'

De visserijcontrole in Nederland strekt zich uit tot de Nederlandse en buitenlandse vissersvloot. De controle wordt zowel vanaf het land als op zee en vanuit de lucht uitgevoerd. Hiernaast werden beroeps binnenvissers, de Nederlandse visafslagen, transporteurs, handelaren en visverwerkende bedrijven gecontroleerd. Bij deze controles werd samengewerkt met KLPD, Douane, Directie Visserij en Kustwacht. De inzet van de Algemene Inspectiedienst bij de visserij is terug te vinden op drie beleidsterreinen: bevorderen duurzame productie, economisch perspectiefvolle agroketens en bij voedselveiligheid, voedselkwaliteit en diergezondheid.

Toelichting op de resultaten

Naast de meer algemene toezichtstaken zijn 7.935 individuele controles gehouden. Het hoge aantal processen-verbaal en waarschuwingen ligt onder andere aan het feit dat in navolging van het project Logboek de juistheid en volledigheid van het logboek extra in de gaten werd gehouden en aan de extra aandacht voor de cross-checks van brondocumenten.

De planning is in zijn algemeenheid gehaald. In verband met steeds kleiner wordende quota, geruchten over aanvoer buiten de registratie en dreigende quota-overschrijding, is tijdig met de beleidsdirectie van het ministerie afgesproken om prioriteit te geven aan aanlandingen, het vervoer- en handelstraject en aan de zeevisserijcontrole.

De controleurs van de AID merken dat het voor vissers steeds moeilijker wordt het jaar rond te blijven vissen. Hierdoor neemt de kans op overtredingen in de sector steeds meer toe, hetgeen resulteert in extra werkdruk voor de AID. Ook wordt waargenomen dat controleurs agressiever worden benaderd tijdens aanlandingen, maar ook bij controles op zee.

GarnalENZEEF

Bij de aanvoer van garnalen kwamen signalen uit de sector dat de vissers zich zouden onttrekken aan de zeefplicht. Met behulp van het mobiele team stelde de AID inderdaad vast dat er garnalen die rechtstreeks op transport werden gesteld naar België, zonder eerst te zijn gezeefd, werden aangevoerd.

Bijzonderheden

Quotumbeheer

Aan het eind van 2004 dreigde een overschrijding van de quota. Door het flexibel inzetten en optreden van mobiele opsporingsteams werd een adequate handhaving gerealiseerd. Om een beter inzicht op het beheer en de uitputting van de quota te verkrijgen, werden eind 2004 periodiek uitdraaien gemaakt om de stand bij te houden. Er zijn geen aanwijzingen dat niet binnen het quotum werd gevist.

De AID voerde begin 2004 een nieuw registratiesysteem in om de aanlandingsmeldingen sneller te kunnen verwerken. Bij de aanlandingscontroles zijn er sterke aanwijzingen dat sommige afslagen meewerken aan het buiten de registratie houden van zeevis.

Logboek

Bij de naleving op de regels van het logboek- en vangstopgaveformulier bleken nog steeds grote hoeveelheden fouten en verschrijvingen. De controle op de juistheid en volledigheid van de logboeken kreeg dan ook prioriteit hetgeen resulteerde in een proportionele hoeveelheid processen-verbaal en waarschuwingen. Ook de extra aandacht aan de VIRIS cross-checks met brongegevens was hier debet aan. Maandelijks worden er cross-checks uitgevoerd met VMS en andere brongegevens. Dit leverde geen abnormale inzichten op. Om inzicht te krijgen in het nalevingsniveau werd in 2004 een nulmeting uitgevoerd. Geconstateerd werd dat 39% van de logboeken niet volledig en/of onjuist waren invuld.

Technische maatregelen

Bij de zeecontrole werd een behoorlijke controledichtheid bereikt. De algemeen geldende norm van één controle per 30 visdagen werd gehaald. Het toezicht op de twaalfmijlszone en scholbox blijft onverminderd een punt van aandacht. Middels vluchten en het VMS zijn diverse controles aangestuurd.

In 2004 werd ook aandacht besteed aan de aankomst- en vertrektijden in het logboek en op de vangstopgaveformulieren. Op basis van deze informatie wordt namelijk het aantal herstelplandagen per vissersvaartuig geregistreerd. Om de visserij-inspanning te reduceren werd de vloot qua aantallen herstelplandagen ook in 2004 weer behoorlijk gekort. Allerlei bronnen ten behoeve van cross-checks voor controle op de herstelplandagen werden hiervoor gebruikt.

Binnenvisserij

Het visstroperteam Friesland – waarin naast de AID ook de KLPD, regiopolitie en FIOD/ECD participeren – behaalde verschillende grote successen. Circa 13 km verboden netmateriaal werd uit de Friese meren gehaald en diverse aanhoudingen vonden plaats. Door de controledruk in het Noorden werd aangenomen dat de stroperij zich zou verplaatsen naar de randmeren, grote rivieren en grindgaten. Echter bij de hervatting van de werkzaamheden van het team Friesland in oktober werd geconstateerd dat de stropers zeer actief waren op de Friese wateren. In oktober is in Zuid-Nederland een stroperijteam opgericht: een samenwerkingsverband tussen de AID, KLPD en regiopolitie. Ook wordt samengewerkt met de ambtenaren van de provincie. Een project om de naleving te meten in de binnenvisserij ging in 2004 niet door. Controles zijn niet altijd mogelijk – bijvoorbeeld vanwege weersomstandigheden – terwijl meewerkende handhavingdiensten deze wel plannen. In 2005 zal dit project weer worden opgepakt.

Kustvisserij

De controle op vissers op de Waddenzee werd in de tweede helft 2004 op een laag pitje gezet om aan andere prioriteiten aandacht te geven. In Zuid-Nederland werden aan het eind van het jaar diverse controles uitgevoerd op de Oosterschelde op het rapen van oesters, hetgeen resulteerde in flink wat waarschuwingen.

Verboden netvoorzieningen

Net zoals in voorgaande jaren gaat – op een enkele uitzondering na – het vissen met verboden netvoorzieningen onverminderd voort. De AID constateerde dat bij het benaderen van een visgebied door de AID door de meeste vissers de netten worden binnengehaald. Ook door bijvoorbeeld de aanwezigheid van touwtjes bestaat het

vermoeden dat er op grote schaal wordt gevist met verboden netvoorzieningen. Om inzicht te krijgen in het nalevingsniveau ging in september een project van start waarvan de resultaten in de loop van 2005 bekend zullen zijn.

2.4. Voedselveiligheid, voedselkwaliteit en diergezondheid

Een belangrijke doelstelling van het ministerie is het bevorderen van de veiligheid van voedsel voor de consument, het stimuleren van voedselkwaliteit en het verbeteren van de diergezondheid. Of het nu gaat om diergeneesmiddelen of diervoeders, diergezondheid, vis of vlees en destructie: de handhavingsactiviteiten op dit terrein hebben altijd alle aandacht.

Diergeneesmiddelen en diervoeders

'Taskforce van start'

Het onderwerp diergeneesmiddelen en diervoeders staat sterk in de politieke en maatschappelijke belangstelling. De AID levert een belangrijke bijdrage aan het beleid van het ministerie van LNV door het handhaven van Europese en nationale wet- en regelgeving op het terrein van de productie van de handel in en het gebruik van diergeneesmiddelen en diervoeders. Vanuit haar deskundigheid over de handhaafbaarheid van wetgeving was de AID ook in 2004 sterk betrokken bij de nieuwe Kaderwet diervoeder die in oktober in werking trad.

Toelichting op de resultaten

Op het gebied van diergeneesmiddelen en diervoeders werd de inzet ruim overschreden in relatie tot de planning. De grootschalige bemonsteringsactie hormonen in het begin van 2004 en het dioxine-incident in het najaar zijn hier mede debet aan. Op het gebied van dierlijke vetten werden meer uren ingezet dan gepland door een aantal onderzoeken die werden uitgevoerd op zeer complexe bedrijven.

Aan GGO's en de hygiënerichtlijn werden geen uren inzet besteed. De sector heeft haar eigen verantwoordelijkheid genomen op de GGO's, en de hygiëneverordening diervoeder is nog niet van kracht.

In het voorjaar van 2004 werd de handhaving van de wetgeving omtrent verboden stoffen binnen de AID gebundeld in een landelijk opererende Taskforce Hormonen. Deze taskforce fungeert als informatieknoppunt van waaruit de controle op de handel en het gebruik van verboden, groeibevorderende stoffen gecoördineerd plaats vindt.

Planning en realisatie diergeneesmiddelen en diervoeders

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen	
				2003	2004
Productie, handel en gebruik diergeneesmiddelen					
Diergeneesmiddelen zelf	5320	10500	163	144	124
Illegale producten	4200	19800			
Mobiel team illegale groeibevorderaars	16300	13700			
Vangnet diergeneesmiddelen	2100	1400			
Wet uitoefening diergeneeskunde	0	500		0	3
Kaderwet Diervoeders					
Additieven, eiwitten, ongewenste stoffen	4200	3300	182	12	30
Risicoanalyse (inclusief dioxine-incident)	1400	13100			
GGO's	700	0			
Hygiënerichtlijn Diervoeders	700	0			
Vetten	700	8600			
Vangnet diervoeders	2100	300			
Subtotaal	44730	76500	171		
Vaktechnische kerngroep	2100	#			
Beleidsadvisering	1400	1400			
Totaal	48230	77900	162	156	157

de realisatie van de VKG-uren is verwerkt in de realisatie van doelstellingen

Bijzonderheden Diergeneesmiddelen

Productie, handel en gebruik

Bij de controle van diergeneesmiddelen wordt de kennis van het Bureau Registratie Diergeneesmiddelen (BRD) volop benut. Conform de procedure beoordeelt het BRD of een product onder de definitie van diergeneesmiddel valt en zo ja, of dit geregistreerd moet zijn. Bij producenten en handelaren van diergeneesmiddelen lag de focus op de etikettering volgens de registratiebeschikking en de opsporing van illegale producten. Naar aanleiding van signalen uit de sector werd een handelskanaal in geïmporteerde, illegale ijzerpreparaten opgespoord. Bij verschillende controles, bijvoorbeeld bij dierenartspraktijken, werden buitenlandse en niet meer geregistreerde diergeneesmiddelen aangetroffen. Deze mogen niet worden afgeleverd. Dat de rechtbank bereid is om streng op te treden tegen een dierenarts die overtredingen pleegt, blijkt uit het voorbeeld van een dierenartsenpraktijk die een schikking betaalde van 17.500 euro wegens valsheid in geschriften en het in de handel brengen van niet-geregistreerde diergeneesmiddelen.

Viskwekers

De Algemene Inspectiedienst onderzocht de naleving van het gebruik van diergeneesmiddelen door viskwekers en visverwerkers in combinatie met overtredingen van de Destructiewet. Ten aanzien van de toepassing van diergeneesmiddelen werden geen overtredingen aangetroffen. Wel zijn er aanwijzingen dat grondstoffen en verboden stoffen met groeibevorderende werking worden gebruikt. In 2005 zal dit extra aandacht krijgen. Een van de illegale stoffen bij vissen is malachietgroen.

Grootschalige bemonsteringsactie

In samenwerking met de VWA werd in februari in korte tijd een groot aantal veehouderijbedrijven bezocht om een momentopname te maken van het gebruik van verboden stoffen. Bij deze actie waren AID-medewerkers uit verschillende vakgebieden betrokken. Deze actie leidde tot meer inzet dan gepland op zowel diergeneesmiddelen als illegale producten. Op veehouderijbedrijven werd gekeken naar de aanwezige diergeneesmiddelen en illegale diergeneesmiddelen. Onder illegale producten wordt verstaan alle producten zonder enige aanduiding die als diergeneesmiddel dan wel als groeibevorderende stof gebruikt kunnen worden.

De actie leverde waardevolle informatie op voor de Taskforce Hormonen over bijvoorbeeld de omloopsnelheid en het omkatten van dieren. Tal van gegevens worden gebruikt als nulmeting en in 2005 worden vervolgmetingen uitgevoerd. Daarbij zal projectmatig met de VWA worden samengewerkt op een aantal nader te bepalen onderwerpen.

Wet Uitoefening Diergeneeskunde

De inspanning op de Wet Uitoefening Diergeneeskunde is met name gericht op het veterinaire tuchtrecht. De AID levert – indien dierenartsen overtredingen plegen – een rapportage aan aan de veterinaire klachtambtenaar. Een dierenarts die eind 2003 een keizersnede zonder verdoving uitvoerde, kreeg van het Veterinair Tuchtcollege één jaar uitsluiting van het uitoefenen van de diergeneeskunde opgelegd, waarvan zes weken onvoorwaardelijk, met een proeftijd van twee jaar en een boete van 2.250 euro.

Wormspuiten

In samenwerking met de Belgische autoriteiten werd de productie en handel van een namaakwormpreparaat opgerold. De verdachte liet op grote schaal spuiten vullen met een preparaat zonder werkzame stof. Na de vondst in 2003 van een productieplaats en opslagloods zonder vergunning, inventariseerde de AID de voorraad. Het onderzoek werd in het najaar van 2004 afgesloten.

Bijzonderheden Diervoerders

Kaderwet diervoeders

Op 18 oktober 2004 trad de Kaderwet diervoeder in werking en daarmee is de handhaving van diervoederregelgeving in overheidshanden gekomen. Bij de handhaving van de Kaderwet diervoeder zijn zowel de AID als de VWA betrokken. Om overlap van werkzaamheden te voorkomen, worden er afspraken gemaakt over de inzet en overdracht van gegevens.

Feedmix III

De AID voerde het project Feedmix III uit waarbij diverse varkenshouders, die zelf hun eindvoeder samenstellen (brijvoer) werden bezocht. De herkomst en de samenstelling van hun diervoeder was hierbij van belang. De monsters werden onderzocht op koper, zink, dierlijk eiwit, antibiotica, bèta-antagonisten en contaminanten. De uitslagen leverden een aantal positieve gehalten op, onder meer zink en koper. De resultaten van dit onderzoek zullen in 2005 bekend worden.

Dioxine

Het omvangrijke dioxine-incident in het najaar leverde flink meer inzet op bij Risicoanalyse dan gepland. Naar aanleiding van de verontreiniging van aardappelrestproducten voerde de AID, in samenwerking met de VWA, onder andere de tracering uit en werden de vervoersverboden gehandhaafd.

Diergezondheid

'Naleving I&R in schapensector onvoldoende'

In 2004 is de beleidsdirectie begonnen met het opstellen van nieuwe beleidsdraaiboeken MKZ en Varkenspest. De Algemene Inspectiedienst startte in aansluiting hierop met het opstellen van een bestrijdingsdraaiboek besmettelijke dierziekten. Hierin worden onder meer de taken en verantwoordelijkheden van de AID ten tijde van een uitbraak nader beschreven. Eén van de nieuwe taken is het participeren in de frontteams van de VWA. Dit is de 'brandweer' die in de eerste 72 uur ingezet zal worden op besmette en/of verdachte bedrijven. De primaire taak van de AID binnen zo'n team is het traceren van contactbedrijven en het in kaart brengen van dierbewegingen.

Toelichting op de resultaten

Op het gebied van diergezondheid werd het jaarplan grotendeels gerealiseerd. Veel aandacht werd besteed aan de controle op naleving van de Regeling Identificatie en Registratie van dieren 2003, bij houders van schapen, geiten en runderen. Deze Identificatie en Registratie (I&R)-controles vinden in de gehele keten plaats bij primaire bedrijven, verzamelplaatsen, slachthuizen en vervoerders. Een juiste I&R van dieren is van cruciaal belang bij de georganiseerde dierziektebestrijding; dit is immers de basis van het traceren van contactbedrijven en het in kaart brengen van dierbewegingen.

Gemedicineerd voeder

Bij diverse mengvoederproducerende bedrijven - die bij het bereiden van gemedicineerd voeder aan het einde van het productieproces met behulp van een speciale menger geregistreerde diergeneesmiddelen toevoegen - werden zogenoemde attesten gecontroleerd. Deze attesten moeten door een dierenarts worden uitgeschreven. Bij de controle wordt

gekeken naar de dieren waarvoor het voeder bestemd is, naar de juiste wachttermijnen en naar het juist en volledig invullen van het attest. De bedoeling is om in 2005 aan dit project een vervolg te geven. Ook zal op het gebied van gemedicineerde diervoeders en het toezicht bij primaire bedrijven intensief worden samengewerkt met de VWA.

Planning en resultaat diergezondheid (uren)

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen 2003 (aantallen)	Overtredingen 2004 (aantallen)
Controles schapen- en geitenhouderij	9800	7300	74	340	494
Controles rundveehouderij	39700	41200 x	104	237	268
Controles varkenshouderij	4200	1600	38	50	89
Controles paardenhouderij	0	400		-	2
Transport van dieren	7000	6100	87	172	217
subtotaal	60700	56600	93		
VKG	2100	#			
Beleidsadvisering	3150	3150			
Totaal	65950	59750	91	799	1070

de realisatie van de VKG-uren is verwerkt in de realisatie van doelstellingen

x Inclusief het aantal uren besteed aan controle op naleving van de I&R regelgeving welke gecombineerd zijn met de controle op dierlijke premies (GBCS)

Bijzonderheden

Schapen- en geitenhouderij

In 2003 startte het project I&R schaa/geit om een beeld te krijgen van het nalevingsniveau van de I&R-regeling bij hobbyhouders, primaire bedrijven en tijdens het vervoer. In 2004 voerde de AID een vervolg van dit project uit waarbij – naast de primaire bedrijven – de niet geregistreerde houders van schapen en geiten en de verzamelplaatsen onderwerp van controle waren. Er zijn rond de 200 niet geregistreerde houders van schapen en geiten opgespoord. Het betreft hier veelal houders van één of enkele schapen en/of geiten. Het blijkt dat nog veel mensen uit deze categorie niet op de hoogte zijn van de registratieverplichting. Op de geregistreerde verzamelplaatsen is onder meer gecontroleerd op de administratieve verplichtingen. Deze controles zullen in 2005 worden voortgezet.

Rundveehouderij

De EU stelt verplicht dat 5% van alle rundveebedrijven in Nederland gecontroleerd moeten worden op de naleving van de Regeling I&R van dieren. Door deze controles werden meer uren ingezet op het gebied van de rundveehouderij dan gepland. Dit is te wijten aan de arbeidsintensieve afhandeling van deze 5%-controles waarbij onregelmatigheden zijn gesignaleerd.

In 2004 werden een aantal importkalveren uit Polen aangetroffen waarvan de identiteit niet kon worden vastgesteld. Deze dieren zijn conform het geldende beleid vernietigd.

Verder werd de methode van combiconroles verder doorgevoerd. Zo zijn verificaties op het gebied van onder andere de stierenpremie gecombineerd met de controle op naleving van de I&R-regelgeving (zie ook GBCS). Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar het op de juiste wijze bijhouden van het bedrijfsregister en het al dan niet gemerkt zijn van de runderen met de verplichte twee oormerken.

Voorverzamelen schapen

Een onderzoek naar het illegaal voorverzamelen van schapen werd afgerond. Dit onderzoek heeft aangetoond dat de verzamelregelgeving en de I&R-bepalingen onvoldoende worden nageleefd. Op basis van de resultaten besloot de beleidsdirectie om in 2005 extra aandacht te besteden aan deze problematiek, waarbij ook de controleerbaarheid en handhaafbaarheid van de genoemde regelgeving nader zullen worden bekeken.

Varkenshouderij

De I&R-verplichtingen voor varkens werden hoofdzakelijk gecontroleerd tijdens het vervoer. Er werd een beperkt verkennend onderzoek ingesteld naar de Animo-meldingen (export) en de daarbij behorende afmeldingen in het I&R-systeem. Gebleken is dat er verschillen zijn zonder dat er een éénduidige reden voor is aan te wijzen. In de loop van 2004 is het Animo-systeem vervangen door Traces. Omdat de betrouwbaarheid van het nieuwe systeem (Traces) groter is, zal in 2005 het verkennend onderzoek een vervolg krijgen.

Paardenhouderij

In 2004 ging een nationaal I&R systeem voor paarden van start. Dit wil zeggen dat elke eigenaar van een paard, pony of ezel zijn dier(en) moet laten voorzien van een identiteitchip. De registratie van deze dieren verloopt centraal via de stamboeken en de nationale paardensportorganisatie KNHS. Afgelopen jaar werd op bescheiden schaal ervaring opgedaan met het controleren van identiteitsgegevens met behulp van chipreaders. Deze controleactiviteiten vonden plaats op enkele jaarmarkten tijdens de aanvoer van paarden en pony's. Komend jaar zal meer en strenger worden gecontroleerd op de naleving van deze regelgeving.

Transport

Door de vervoerteams werden een groot aantal controles uitgevoerd op het gebied van I&R (aanwezigheid merken) en Reiniging en Ontsmetting (R&O) van vervoermiddelen. De naleving van met name de R&O-bepalingen blijft punt van aandacht.

Het aantal Ricovee dossiers (afwerking van geconstateerde overtredingen van de verplichte tweede ontsmetting na vervoer van evenhoevige in risicolanden) is in 2004 sterk afgenomen doordat in de loop van het jaar het aantal risicolanden is teruggebracht tot twee.

Vlees en destructie

'Meer overtredingen bij destructie'

Door middel van het handhaven van Europese en nationale wet- en regelgeving op het terrein van vleeskeuring en destructie beoogde de AID ook in 2004 een bijdrage te leveren aan de voedselveiligheid.

De naleving op de vleeskeuring en destructiewetgeving wordt ook uitgevoerd door de VWA en de Douane. De AID vervult de functie van strafrechtelijk vangnet.

Dat betekent niet dat de Algemene Inspectiedienst maar zijdelings betrokken is bij de wet- en regelgeving op dit gebied. In 2004 werd extra aandacht besteed aan de handhaafbaarheid van de destructieketen en de opzet van een nieuw destructiebestel.

Toelichting op de resultaten

De geplande inzet werd in 2004 bijna geheel gerealiseerd (95%). Op onderdelen vond wel een verschuiving plaats. Dit had met name te maken met het niet ontvangen van af te handelen zaken bij de controle op het watergehalte pluimveevlees. Deze controle werd door Laser gedaan en bij afwijkingen wordt de AID verzocht een strafrechtelijk onderzoek in te stellen. Ook de teruggang in aangedragen zaken door VWA in het kader van de strafrechtelijke vangnetfunctie droeg ertoe bij dat aan vangnetfunctie minder tijd werd besteed dan gepland. De vrijkomende tijd werd met name ingezet in de destructiecontrole van tijdige aangifte, koeling en afdekking. Ook het project Hamster kreeg extra aandacht (zie pag. 35).

Naleving identificatieregeling

Uit het project I&R schaap/geit blijkt dat het nalevingsniveau op de primaire bedrijven ten opzichte van 2003 iets is verbeterd. Daarnaast werd in 2004 voor het eerst op dit onderwerp bestuursdwang toegepast in een geval waarbij de merkverplichting door de houder van schapen werd overtreden. Middels het toepassen van deze bestuursdwang is de overtreding op kosten van de overtreder hersteld.

Planning en resultaat Vlees en Destructie (in uren)

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen	
				2003	2004
Watergehalte pluimveevlees X)	1830	100	5		
Destructie	10100	14900	148	234	311
Pluimvee keuring en handel	350	550	157		5
Strafrechtelijk vangnet	1400				0
Vangnet import en doorvoer vlees en vleesproducten	350	325	93		8
Vangnet invoer pluimvee en eieren	350	20	6		0
Vangnet slachting en weging	350	50	14		0
Vangnet uitvoer vlees en vleesproducten	700	1			0
Vleeskeuring	9100	10000	110	122	117
Subtotaal	24530	25946	106		
Vaktechnische kerngroep (VKG)	2100	#			
Beleidsadvisering	1400	1400	50		
Totaal	28030	27346	98	356	441

X) Dit onderwerp valt eigenlijk onder de beleidsdoelstelling Economisch perspectiefvolle ketens.

de realisatie van de VKG-uren is verwerkt in de realisatie van doelstellingen

Het aantal geconstateerde overtredingen bij de destructiecontroles laat een toename van 28% ten opzichte van 2003 zien. Met name het niet afdekken van kadavers en het opsparen van grote kadavers heeft voor de verhoging van het aantal overtredingen gezorgd. Door steeds meer gebruik te maken van analyses en slimmer te controleren konden deze geconstateerd worden. Het aantal geconstateerde overtredingen bij de controles op de vleeskeuringswetgeving (130) ligt ongeveer op hetzelfde niveau als in 2003; een stijging van 7%. Een toename van illegale uitsnijderijen is een waarneembare tendens.

Bijzonderheden

Hamster

Dit project is opgezet om het illegaal opsparen van kadavers in beeld te brengen en middels analyse bedrijfsgericht aan te pakken. In 2003 bleek 80% van de geselecteerde bedrijven in overtreding te zijn. In 2004 was dit percentage tot 60% teruggelopen. Tot het opsparen van kadavers wordt overgegaan om de kosten voor het ophalen te beperken en dit lijkt financieel lucratief te zijn. Daarnaast blijkt dat er ook veehouderijbedrijven zijn die investeringen doen voor gekoeld bewaren van deze kadavers. Het opsparen van grote kadavers is echter niet toegestaan, dit in tegenstelling tot kadavers van minder dan 40 kg die wekelijks mogen worden opgehaald. De resultaten van dit project zijn zodanig dat ook in 2005 hiermee verder wordt gegaan.

Geslachte schapen

De AID kwam in het bezit van foto's waarop geslachte schapen te zien waren. Speurwerk van de AID tijdens het offerfeest leverde op dat het hier ging om illegaal geslachte schapen. De daders konden worden opgespoord en geverbaliseerd waarbij de foto's als bewijsmateriaal hebben gediend.

Pisa

Het project 'illegaal slachten en analyse' werd in 2004 gestart met als doel een beeld te krijgen van de omvang van het illegaal slachten van runderen. Het combineren en analyseren van allerlei databestanden kreeg in 2004 zijn beslag. In 2005 zal met de uitkomst van deze gegevens bezien worden of een duidelijk beeld verkregen kan worden.

Formulieren Speciale noodslachting.

Er werd een steekproef gehouden bij een aantal bijzondere slachtplaatsen om inzicht te krijgen in de naleving van het volledig en juist invullen van de formulieren speciale noodslachting. Hieruit bleek dat 63% van de formulieren niet correct werden ingevuld. Middels handhavingscommunicatie werd de doelgroep op de hoogte gesteld van de resultaten. Daarin is tevens aangekondigd dat in 2005 opnieuw controles zullen gaan plaatsvinden teneinde het nalevingsniveau wederom te kunnen vaststellen.

Viskwekers

Met het project viskwekers wilde de AID het aanbieden van het destructiemateriaal van deze bedrijven in beeld krijgen. In totaal werden door de AID 143 bedrijven gecontroleerd. In 74% van de gevallen zijn geen afwijkingen geconstateerd. Dit onderzoek kwam voort uit het meerjarig project Anadest (Analyse Destructiemateriaal), waarmee door analyse van de destructie- en bedrijfsgegevens gerichte controles kunnen plaatsvinden.

Visserij

Toelichting op de resultaten

Regelmatig werd een beroep gedaan op de AID bij de illegale aanvoer van vervuilde schaal- en schelpdieren, aanvoer uit niet-toegestane gebieden of stortingen en uitzettingen in niet-toegestane percelen. Gezien de steeds grotere vraag naar schaal- en schelpdieren en de geringe beschikbaarheid daarvan werd in 2004 gestart met een onderzoek om de omvang en aanvoer en het gehele circuit in kaart te brengen. De urenverantwoording op deze controles heeft grotendeels plaatsgevonden op de doelstelling 'Vervoers- en handelstraject' in de tabel op pagina 25.

Planning en resultaat Visserij (in uren)

Doelstelling	Jaarplan	Realisatie	Percentage	Overtredingen 2003 (aantal)	Overtredingen 2004 (aantallen)
Controles voedselveiligheid	280	52	19	4	6

Zelf verorberd

Aan de hand van analysegegevens uit Anadest kwam een veehouder voor het voetlicht die volgens inschatting te weinig dode nuka's (nuchtere kalveren) bij de destructor aanmeldde. Bij de ingestelde fysieke controle bleek dat de fijne delen van de doodgeboren kalveren door de veehouder zelf werden verorberd en dat de rest van de dode dieren aan de hond werd gevoerd. Derhalve kon de

destructorwagen dit bedrijf voorbij rijden. Ook de I&R bleek niet in orde. Dat was niet voor het eerst want dit bedrijf was geblokkeerd voor de aan- en afvoer van runderen. Om deze klip te omzeilen had hij een afspraak met de buurman dat op diens bedrijf op papier regelmatig een tweeling werd geboren zodat op diens naam kalveren konden worden afgevoerd.

2.5 Algemeen (steun en interventieregelingen)

Het Europese landbouwbeleid is er al jaren op gericht om de productie en prijzen binnen de Europese Unie in overeenstemming te brengen met de wereldmarkt. Met behulp van verschillende regelingen compenseert de Europese Unie het inkomensverlies van agrarische producenten door het verlenen van inkomenssteun in de vorm van premies. Daarnaast moeten bedrijven productieheffingen en/of invoerrechten afdragen. De verificaties van deze regelingen zijn ondergebracht bij de Algemene Inspectiedienst die hiervoor in opdracht werkt van betaalorganen zoals productschappen en LASER.

Technisch administratieve bedrijfscontrole

In Nederland hebben circa 2.000 doorgaans industriële bedrijven te maken met een groot scala aan regelingen in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie. De AID voert zowel fysieke als administratieve controles (verificaties) uit bij die bedrijven die financiële productie- en/of verwerkingssteun en subsidies bij export ontvangen, danwel productieheffingen en/of invoerrechten moeten afdragen. De AID heeft de controletaken, zoals die zijn afgesproken met betaalorganen, in managementafspraken vastgelegd. De verantwoording van de hierin beschreven werkzaamheden vindt plaats door middel van een beheersverslag.

Naast de reguliere verificatietaken voert de AID tevens controlewerkzaamheden uit ingevolge de Verordening (EEG) 4045/89, de zogenaamde boekhoudkundige nacontroles. Deze verordening schrijft voor dat in iedere lidstaat een specifieke dienst zorg dient te dragen voor de uitvoering van de uit deze verordening voortvloeiende verplichtingen. In lidstaat Nederland is hiertoe de Controle Coördinatie Unit (CCU) binnen de AID geïnstalleerd. Voorts voert de AID de administratieve controles uit die voortvloeien uit overige Brusselse regelgeving, zoals de Regeling actief veredelingsverkeer. Controles op nationale regelgeving is beperkt tot het Hoeveelheidsaanduidingenbesluit. Deze vinden plaats in opdracht van directie Industrie en Handel.

Overzicht van de aantallen verificatieactiviteiten per betaalorgaan

Betaalorgaan	Jaarplan 2004	Realisatie 2004	Percentage
Productschap Zuivel	371	282	76
Laser Zuid Oost	2.968	2.479	84
Laser Zuid West	44	24	55
Laser Noord West	20	11	55
Hoofdproductschap Akkerbouw	2.848	2151	76
Productschap Tuinbouw	8	22	275
Productschap Pluimvee, Vee en Vlees	60	80	133
Controle Coördinatie Unit	206	229	111
Directie Industrie en Handel	40	81	203
Overige verificaties	0	161	161
Totalen	6565	5.520	84

Toelichting op de resultaten

Alle bedrijfskritische controles, waarbij de verrekennin- gen direct afhankelijk zijn van de uitkomsten van deze controles zijn tijdig en volledig uitgevoerd. De contro- les zijn zodanig uitgevoerd dat de Auditdienst van het ministerie van LNV deze van voldoende kwaliteit heeft beoordeeld.

Productschap zuivel

In de zuivelsector is vanaf juli 2004 een aanvang gemaakt met de gefaseerde verlaging van de inter- ventieprijs voor zuivelproducten met 25% in de komende drie jaar. De toetreding van de tien nieuwe lidstaten per 1 mei 2004 heeft geleid tot een verlaagd aanbod van bedrijven welke in het kader van de Rege- ling actief veredelingsverkeer voor controle in aanmer- king kwamen.

Laser

Het aantal uitgevoerde reguliere verificaties aangaan- de de Boterregeling is achtergebleven als gevolg van het feit dat een aantal bedrijven niet langer aan de regeling deelnam.

In de eerste helft van 2004 werd een aantal administra- tieve nacontroles van de Boterregeling (Verordening (EEG) 2571/79) afgehandeld waarvoor extra tijd werd verbruikt. De controles bij de productiebedrijven van boter leidden tot meer inzet van uren dan gepland.

Hoofdproductschap Akkerbouw (HPA)

De controle op de Contingenteringsregeling aardappel- zetmeel is met ingang van het oogstjaar 2004 als gevolg van aanpassing van Brusselse regelgeving aangepast. Onderdeel hiervan is een interne overheve- ling van de verificaties bij de aardappelteler binnen de vakgebieden van de AID.

In overleg met het HPA is de controleopzet voor de gedroogde voedergewassen (Verordening (EEG) Ver- ordening (EEG) 785/95) aan het begin van het nieuwe oogstjaar aangepast. Dat leidde tot een lagere con- trole-inspanning. De verificatieactiviteiten gericht op de actieve veredeling (Verordening 2454/93) waren minder als gevolg van minder aanbod.

Voor productierestitutie zetmeel (Verordening (EEG) 1722/93) hebben vanaf het 2e kwartaal geen verifica- tieactiviteiten plaatsgevonden, wegens het wegvallen van Brusselse steun.

Daarnaast werd vanaf september de regeling zoda- nig aangepast, dat bij de verwerking van zetmeel tot veresterd of veretherd zetmeel minder controle-inzet nodig is.

Fraude met superheffing

Van de controledienst van de COS kwam het verzoek binnen een controle uit te voeren bij een erkende koper van melk.

De controledienst had vermoedens van onregelmatigheden, maar kon deze niet hard maken. De onregelmatigheden hadden betrekking op de uitbetaling door het bedrijf van een toeslag melkgeld aan een van de leverende producenten. In werkelijkheid zou

de toeslag betrekking hebben op melk die niet werd verantwoord voor de superheffing. Er werd een boekhoudkundige nacontrole ingesteld. Uit dit onderzoek bleek dat in een periode van 3 jaar ca. 281.000 liter melk niet verantwoord was voor de superheffing. Hiermee is voor circa 70.000 euro superheffing ontdoken. Voor deze fraude werd een proces- verbaal opgemaakt tegen diverse personen.

Directie Industrie en Handel

Als gevolg van de uitbraak van klassieke vogelpest in 2003 werd een deel van de geplande verificaties in 2003 doorgeschoven naar kalenderjaar 2004, waardoor in 2004 een extra inzet plaatsvond.

Overige verificaties

De post 'Overige verificaties' betreft de uitvoering van niet-geplande verificaties, zoals verzoeken van derden, vervolgonderzoeken en controles die weer voortvloeiend uit gedane controles.

Controle Coördinatie Unit

Bij uitvoering van administratieve nacontroles in het kader van Vo. (EEG) 4045/89 werd bij een aantal bedrijven onregelmatigheden geconstateerd die leidden tot extra onderzoeken.

Regeling Structuurverbetering Glastuinbouw

De Regeling structuurverbetering glastuinbouw (RSG) is een subsidieregeling die onder andere vernieuwing en verbetering van de structuur van glastuinbouwbedrijven stimuleert. De regeling wordt deels nationaal en deels communautair gefinancierd. De regeling werd opengesteld in de jaren 2000, 2002 en 2004. Bij boekhoudkundige nacontroles werden onregelmatigheden vastgesteld die betrekking hadden op het aangaan van verplichtingen vóór de datum dat dit was toegestaan en verschuiving van kosten van het niet-subsidiabele deel van het subsidieproject naar het subsidiabele deel. De onregelmatigheden werden vastgesteld voor betalingen uit het openstellingsjaar 2000. Het onderzoek werd uitgebreid met de betalingen in 2002. In totaal werden 17 onregelmatigheden geconstateerd waarbij geadviseerd werd om de subsidie terug te vorderen. Daarnaast werd in 13 zaken een strafrechtelijk onderzoek opgestart waarvan inmiddels de processen-verbaal zijn ingediend. De officier van justitie heeft nog geen beslissing genomen welke zaken tot daadwerkelijke strafvervolgning zullen leiden. In 2005 zal de AID extra aandacht besteden aan de controles op het openstellingsjaar 2004 van de RSG.

Geconstateerde onregelmatigheden

In 2004 werden totaal 159 onregelmatigheden gerapporteerd aan de betaalorganen. Dit is als volgt de specificeren:

Bedrag	Aantal	Bedrag (in Euro's)
4.000 Euro en >	108	13.191.956
< 4.000 Euro	51	70.240

In vergelijking van met 2003 is sprake van een toename 37 constateerde afwijkingen. Het leeuwendeel van de onregelmatigheden werden bij boekhoudkundige nacontroles in het kader van Vo. (EEG) 4045/89 vastgesteld met name bij de Regeling plattelandsontwikkelingsprogramma (POP) en de Regeling stimulering glastuinbouw.

Overzichten per betaalorgaan

Betaalorgaan	Jaarplan 2004	Realisatie 2004	verschil
Productschap zuivel	6800	7016	216
LASER oost	22800	27846	5046
LASER zuid west	1900	883	-1017
LASER noord west	220	357	137
HPA	39700	37380	-2320
Productschap tuinbouw	1000	558	-442
PVV	1300	894	-406
CCU	20400	19899	-501
Dir I&H	700	2105	1405
Overige verificaties	3950	3129	-821
Inzet CVS	8450	5608	-2842
Inzet specialisten	8450	7641	-809
Beleidsadvisering	2100	2100	0
Totaal	117770	115416	-2354

Veehouderij GBCS

De AID voert in opdracht van het betaalorgaan Dienst Regelingen, controles uit in het kader van het zogenoemde Geïntegreerde Beheers- en Controlesysteem (GBCS) van de EU. Met dit betaalorgaan worden de activiteiten en taken die de AID verricht, vastgelegd in een managementafspraken. Hierbij wordt gekeken of deze taken een relatie hebben met andere kerntaken van de AID en of ze passen bij de kennis en de expertise van de AID.

De methode van combiconroles werd in 2004 verder ontwikkeld en geïmplementeerd, zoals verificatie van de premiereregeling mannelijke runderen in combinatie met de controle op naleving van de Regeling Identificatie en Registratie van dieren. In 2004 zijn de verificaties in het kader van het GBCS conform de gemaakte controleafspraken met het betaalorgaan uitgevoerd. Voor verdere resultaten betreffende GBCS verwijzen we u naar het beheersverslag dat jaarlijks wordt opgesteld voor de beleidsdirectie en dient ter informatie van de subsidieverstrekende EU.

De aantallen dossiers werden in minder uren dan gepland geverifieerd. Dit komt onder meer door de geïntegreerde controles, bijvoorbeeld in combinatie met I&R-controles.

Planning en realisatie GBCS (in aantallen verificaties)

Regeling	Planning	Realisatie	Percentage	Tijd totaal	Doorlooptijd
Premieregeling ooien	1800	1818	101	8500	4,7
Premieregeling mannelijke runderen	926	700	103	6600	9,5
Premieregeling mannelijke runderen en I&R	-	254 ¹⁾	-	3000	12
Premieregeling zoogkoeien	651	282	80	3100	11,1
Premieregeling zoogkoeien en I&R	-	248 ²⁾	-	2100	8,3
Premieregeling extensiveringsbedrag	125	127	102	2500	19,7
Aanvraag oppervlakte	825	1050	127	11600	11,1
Beleidsadvisering				1400	
Totaal	4327	4479	104	38856³⁾	

Slachtpremiecontroles worden uitgevoerd in combinatie met de controles zoogkoeien en mannelijke runderen en zijn daarom niet opgenomen in deze tabel.

1) Maakt deel uit van planning mannelijke runderen

2) Maakt deel uit van planning premiereregeling zoogkoeien

3) In totaal waren 44.300 uren gepland

2.6 Middelzware- en zware opsporing

'Ontwikkeling op volle toeren'

De Algemene Inspectiedienst kent grofweg twee soorten opsporing. De 'lichte' opsporing die veelal betrekking heeft op ontdekking op heterdaad tijdens de uitvoering van inspecties (=controles) en de (middel) zware opsporing. Hierbij gaat het om complexe en vaak omvangrijke opsporingsonderzoeken, soms met de inzet van bijzondere opsporingsmiddelen. De lichte opsporing wordt doorgaans afgehandeld door de AID-controleur die een overtreding vaststelt.

Voor de (middel)zware opsporingstaken op het gebied van landbouw, natuur en voedselkwaliteit kent de Algemene Inspectiedienst sinds september 2002 een apart Dienstonderdeel Opsporing (DO). Daarnaast is aan het DO een aantal afgeleide taken toebedeeld, zoals het voldoen aan rechtshulpverzoeken uit het buitenland. Vanaf januari 2003 wordt het gezag over de opsporing van het Dienstonderdeel Opsporing uitgeoefend door het Functioneel Parket (FP) van het Openbaar Ministerie.

Capaciteitssturing – Weeginstrument

De operationele afspraken tussen het Openbaar Ministerie, het ministerie van LNV en de AID worden jaarlijks vastgelegd in een zogenoemd Handhavingsarrangement. In dit arrangement staan de beleidsthema's genoemd die men belangrijk acht zoals bijvoorbeeld voedselveiligheid, milieu, natuur, veehouderij, heffingen/restituties/subsidies. De verdeling van de opsporingscapaciteit over de verschillende beleidsthema's vindt primair plaats door toepassing van een weeginstrument. Hiermee wordt gewogen of een zaak 'onderzoekswaardig' is. Dit gebeurt in het zogenoemde TriPartiet-overleg (TPO) tussen het Functioneel Parket, Dienstonderdeel Opsporing en de regionale inspecties van de AID. In 2004 werd een nieuw weeginstrument ontwikkeld dat is goedgekeurd in de bestuursraad én de ministersstaf van het ministerie van LNV. In 2005 zal dit instrument worden toegepast bij de weging van fraudesignalen en projectvoorstellen.

Samenwerking met BOD-en en Politie

Het Dienstonderdeel Opsporing neemt een eigenstandige positie binnen de AID in als een van de vier bijzondere opsporingsdiensten van ons land. Het Dienstonderdeel Opsporing onderhoudt zowel met de individuele BOD-en intensieve contacten als via het zogenoemde Platform BOD-en en de daarmee samenhangende, verschillende werkgroepen. Zo is er bijvoorbeeld de werkgroep kennisuitwisseling die diverse onderwerpen in behandeling heeft genomen. Ook is men aan de slag gegaan met het opstellen van een samenwerkingsconvenant over de inzet van het observatieteam dat naar verwachting in 2005 wordt getekend. Het Dienstonderdeel Opsporing verleende in 2004 verschillende keren ondersteuning aan andere bijzondere opsporingsdiensten en/of de politie.

Toelichting op de resultaten

In 2004 ontving het Dienstonderdeel Opsporing 57 fraudesignalen waarvan 24 signalen nader werden onderzocht en uitgewerkt tot onderzoeksvorstellen die werden ingebracht bij het TPO. Indien het TPO een onderzoeksvorstel goedkeurt, wordt het onderzoek gestart. Twee onderzoeken werden afgebroken na goedkeuring. Van de afgeronde onderzoeken wordt het proces-verbaal bij het Openbaar Ministerie ingeleverd. De signalen die niet nader onderzocht en uitgewerkt werden, zijn voor afhandeling teruggedaan naar de inspecties en Centrale Coördinatie Unit (CCU). Eind 2004 waren nog 12 onderzoeken gaande die naar verwachting worden afgerond in 2005. Ook zijn nog 10 fraudesignalen in voorbereiding.

Concreet zijn van 22 onderzoeken de processen-verbaal ingediend bij het Functioneel Parket (20) en twee arrondissementsparketten ter vervolging van één of meer verdachten.

Bijzonderheden

Internationale rechtshulpverzoeken

Het behandelen van internationale rechtshulpverzoeken behoort, naast het voeren van opsporingsonderzoeken, ook tot de taken van het Dienstonderdeel Opsporing. Dit gebeurt in samenwerking met de regionale inspecties van de AID. In 2004 zijn 11 rechtshulpverzoeken binnengekomen. Hiervan zijn er 7 afgerond. Tevens werden 4 verzoeken, die zijn binnen gekomen in 2003, afgerond. Daarnaast hebben 3 ontvangen rechtshulpverzoeken geleid tot (middel)zware opsporingsonderzoeken, nadat ze behandeld waren in het TPO.

Realisatie in uren en aantallen opsporingsonderzoeken

Beleidsthema	Planning onderzoeken	Realisatie onderzoeken	Planning uren	Realisatie uren
Voedselveiligheid		8		
Milieu		5		
Natuur		0		
Veehouderij		7		
Heffingen/ restituties/subsidies		3		
Overige		1		
Totaal	25	24	102.350	105.000

Bestrijdingsmiddelen

In 2004 is een onderzoek verricht naar de handelswijze van een Luxemburgs bedrijf dat aan vijf 'grote' handelaren niet-toegelaten bestrijdingsmiddelen afleverde. In Luxemburg was slechts een administratiekantoor gevestigd, terwijl de gehele organisatie van dit Luxemburgse bedrijf door één van de Nederlandse handelaren werd verzorgd. De bestrijdingsmiddelen werden voornamelijk in België ingekocht en waren veelal in Nederland niet toegelaten in verband met schadelijke effecten voor het milieu of de voedselveiligheid. De totale omzet bedroeg enkele miljoenen waarbij is berekend dat in totaal ruim 8 ton wederrechtelijk voordeel is verkregen.

Mestfraude

In 2003 is de betrokkenheid van bijna veertig akkerbouwers bij een 'papieren' constructie om de regelgeving op het terrein van de mineralenheffing (mestproductie) te ontduiken, onderzocht. In 2004 is hierop aangesloten met een onderzoek naar de betrokkenheid van twee veehouders met zes varkensstallen waarin in totaal ruim 50.000 varkens werden gehouden. Dit onderzoek werd afgerond met de conclusie dat de varkens ten onrechte werden gehouden waarbij in totaal ruim één miljoen euro werd verdiend.

Vervalste fytosanitaire certificaten

De Plantenziektekundige Dienst (PD) van het ministerie van LNV ontving van haar partnerdienst uit Rusland vervalste PD-certificaten. Onderzoek naar de herkomst van deze vervalste certificaten leidde naar een expeditiebedrijf op Schiphol dat de opdrachten en documenten uit Rusland ontving. Naast het

indienen van het proces-verbaal bij het OM is ook informatie naar Rusland verzonden om aldaar een strafrechtelijk onderzoek mogelijk te maken.

Overtreding quarantainebepalings

In 2003 is gestart met een groot onderzoek naar de handelswijze van drie grote schapenhandelaren in Nederland. Deze handelaren hebben de regelgeving met betrekking tot de quarantainebepalings bij schapen overtreden. Hierbij werden ook de bedrijfsregisters en vervoersbewijsen vervalst. In totaal zijn meer dan 150.000 schapen niet conform de quarantainebepalings verzameld en vervoerd. Het totaal verkregen wederechtelijk voordeel bedraagt ruim één miljoen euro. Het onderzoek is in 2004 afgerond.

Samenwerking Vrom-IOD

Het Dienstonderdeel Opsporing werkte in 2004 bij drie projecten concreet samen met de VROM-IOD. Eén onderzoek van de VROM-IOD samen met de politie naar de afzet van compost en afval is door de AID ondersteund met een materiedeskundige op het vlak van het Besluit Overige Organische Meststoffen (BOOM). Ook werd – in de voorbereiding van twee onderzoeken – met de VROM-IOD samengewerkt om mogelijke overtredingen van regelgeving op het beleidsterrein van VROM te onderkennen. Het ging om een project naar de export (en mogelijke vermenging) van mest en slib naar Duitsland door een Nederlandse intermediair en transportonderneming. Het andere project betrof een onderzoek naar klei met hoge dioxinegehalten. In beide projecten heeft de VROM-IOD niet meer geparticipeerd in de uitvoering van het onderzoek.

3

Het bedrijf AID

In de aanloop naar een andere bedrijfsvoering per 1 januari 2005 werd 2004 een jaar dat zorgde voor grote veranderingen in de bedrijfsvoering. Met ingang van 1 januari is de AID een dienst die het 'baten-lastenstelsel' voert (= agentschap). Meer dan in het verleden zal het werk van de AID bepaald worden door de vraag van de opdrachtgevers. Dat betekent klant- en omgevingsgericht werken. Een bedrijfsmatig ingestelde financiële organisatie maar ook een versterking van de planning en controlefunctie hoort hierbij. Om dit te kunnen bereiken is een cultuurverandering nodig waaraan personeelsbeleid en communicatie een bijdrage leveren.

Personeelsbeleid

Binnen het ontwikkelingsproces van de AID spelen management development, leeftijdsbewust personeelsbeleid, loopbaanbeleid en competentie management, waarderen en belonen een belangrijke rol.

Competentiemanagement

Een belangrijk personeelsinstrument binnen het ministerie van LNV en de Algemene Inspectiedienst is competentie management. Om dit instrument op een goede wijze te verankeren in de organisatie kregen alle leidinggevenden van de AID voorlichting over competentie management. Hierna zijn, in samenspraak met de betreffende leidinggevenden, alle competentieprofielen beschreven. In het eerste kwartaal van 2005 zullen alle competentieprofielen worden vastgesteld. Tevens kregen medewerkers (waarvan het competentieprofiel reeds is vastgesteld) informatie over de samenhang tussen 'Het Gesprek' en competenties. De leidinggevenden zijn vervolgens begonnen met het voeren van 'Het Gesprek' op basis van competentieprofielen.

Integriteit

In 2004 vond er binnen de AID een heroriëntatie plaats over de kwaliteit en de uitvoering van het huidige integriteitsbeleid. Dit leidde tot afspraken over de verantwoordelijkheidsverdeling. Verder werd gestart met het gezamenlijk – vanuit de organisatie – ontwikkelen van normen ('wat vinden we goed, wat niet'). Dit is een doorlopend traject dat in 2005 zal worden gecontinueerd. Ook werd begonnen met het in kaart brengen van risicoprofielen per functiegroep. Bij het beschrijven van de administratieve organisatie (AO's) werd aandacht geschonken aan het scheiden van functies in het kader van de integriteit.

Ziekteverzuim in procenten

2000	2001	2002	2003	2004
7,2%	6,3%	5,5%	4,9%	4,6%

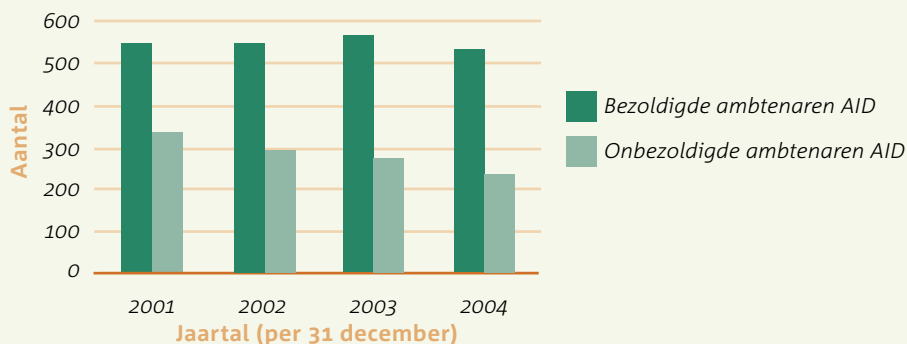
In- en uitstroom personeel

Om de personele gevolgen van de herstructurering van het ministerie van LNV zoveel mogelijk te beperken, werd er overeenstemming bereikt over een FPU+-regeling – vervroegd uit dienst treden. Dit betekent dat medewerkers van 55 jaar en ouder, onder bepaalde voorwaarden, een verzoek konden indienen om gebruik te maken van FPU, waarbij de FPU-uitkering wordt aangevuld tot 75% van het pensioengevend inkomen.

Binnen de AID maakte een groot aantal medewerkers gebruik van deze mogelijkheid. In 2004 verlieten 70 medewerkers op deze wijze de dienst. In 2005 zullen nog eens 47 medewerkers gebruik maken van de FPU+-regeling.

Door het vertrek van de AID'ers ontstond er ruimte voor medewerkers van andere directies van het ministerie van LNV om bij de AID aan de slag te gaan. Het gaat hierbij om medewerkers van de Dienst Regelingen, Voedsel- en Waren Autoriteit en de Plantenziektenkundige Dienst.

Overzicht bijzondere opsporingsambtenaren

Formatie versus bezetting

Opleidingen

De AID kent een eigen opleidingscentrum dat gehuisvest is in Kerkrade. Nieuwe AID-controleurs krijgen in dit opleidingscentrum hun basisopleiding. In maart 2004 startten twee klassen met in totaal 31 cursisten aan deze basisopleiding, waarvan er 29 slaagden. Zij werden op 17 december beëdigd. De cursisten kwamen van diverse LNV-diensten: Dienst Regelingen, VWA en de Plantenziektkundige Dienst.

Door het grote personeelsverloop als gevolg van de FPU+-regeling plande de AID voor eind 2004 en begin 2005 de instroom van nog eens 60 medewerkers vanuit andere landbouwdiensten voor de basisopleiding controleur AID. In november 2004 startte één klas met 14 cursisten en één klas met 16 cursisten. De overige cursisten starten in 2005.

Naast deze basisopleiding kent de AID een zogenoemde permanente her- en bijscholing (PHB). Om de bevoegdheid van buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA) elke vijf jaar verlengd te krijgen, is deze opleiding verplicht. In 2003 wijzigde de opzet van deze opleiding en dat gaf een ander resultaat dan bij de oude methode. In het verleden vond de opleiding met klassikaal onderwijs plaats en slaagden bijna alle medewerkers. Bij het eerste examen nieuwe stijl was het slagingspercentage 89%. Bij het 2e examen was het slagingspercentage gestegen naar 94,5%. In totaal deden 428 medewerkers examen. Naast de themadagen in het kader van basisopleiding, volgden de controleurs ook hun jaarlijkse vaktechnische scholing.

Organisatieontwikkeling

Begin 2004 kwam de Strategische Ondernemingsvisie AID 2004-2007 gereed. Op basis hiervan werd een meerjarenwerkplan opgesteld, waarvan de uitvoering in 2004 ter hand werd genomen. De evaluatie van het Dienstonderdeel Opsporing werd afgerond en leidde tot een reorganisatie die einde 2004 vrijwel is gerealiseerd. De plannen om de afdelingen Algemene Zaken en de bedrijfsbureaus op de inspecties te integreren zijn aan het eind van het jaar in concept gereed gekomen.

In november kwam het concept voorlopig organisatiebesluit voor de reorganisatie van het kantoor in Kerkrade gereed. In dit voorlopige organisatiebesluit (VOB) wordt gekozen voor Den Haag als vestigingsplaats van de AID en voor het concentreren van de acht stafafdelingen in Kerkrade in twee stafafdelingen.

Met alle leidinggevendenden werd verschillende keren gesproken over het ontwikkelingsproces en de rol van de leidinggevendenden daarin. Een werkgroep deed een voorstel om te komen tot een andere opzet van het functiegebouw voor de groep leidinggevendenden. Een eerste concept van het formatieplan met functiegebouw kwam gereed. Aan het eind van het jaar kon het concept VOB integratie buitendiensten met de ondernemingsraden worden besproken. Per 1 januari 2005 zal de buitendienst van de Dienst Regelingen overgaan naar de AID.

Maandelijks vonden zogenoemde Podium 3D-gesprekken plaats waarbij in kleine groepen medewerkers discussieerden over de cultuurverandering van de AID.

Financiële resultaten

In 2004 vond de financiële verantwoording voor het laatst plaats op basis van het kasstelsel. Tabel 1 geeft inzicht in de uitgaven van de AID in 2004, afgezet tegen de ontvangsten in datzelfde jaar. In het overzicht op kasbasis zijn de investeringen meegenomen. In de overgang van 2004 naar 2005 is het beleid gehanteerd om zoveel mogelijk investeringsuitgaven uit te stellen naar 2005.

Tabel 2 geeft inzicht in het resultaat dat in 2004 zou zijn gerealiseerd indien uit zou zijn gegaan van het baten-lastenstelsel. Hierbij is als uitgangspunt gebruikt dat de omzet wordt gevormd uit de gerealiseerde uren per hoofdproductgroep, vermenigvuldigd met het tarief dat geldt voor die productgroep. Voor de omzetbepaling in de resultatenrekening zijn de voor het jaar 2005 vastgestelde tarieven gebruikt. In 2004 is het systeem voor tijdregistratie vereenvoudigd om tot stabielere gegevens te komen. De berekening van de omzet is extra comptabel uitgevoerd. Per productgroep is de omzet bepaald. De totale omzet is in tabel 2 vergeleken met de totale kosten.

In de kosten is nog geen rekening gehouden met de rentekosten. Deze zullen in een normaal jaar zo rond de 350.000 euro bedragen. Als ook de rentecomponent wordt meegenomen komt het resultaat in 2004 uit op zo'n 0,5 miljoen euro (= 0,9 miljoen – 3,5 ton). Met ingang van het jaar 2005 zal de omzet voor de producten 'controle' en 'verificatie' mede afhankelijk zijn van het gerealiseerde kwaliteitsniveau.

Tabel 1 Kasstroomoverzicht 2004 (* mln. euro)

Budget 2004		Uitgaven 2004	
Begrotingsstand ultimo 2004	52,7	Kosten ambtelijk personeel	34,4
Overige ontvangsten	1,1	Overige personele kosten	2,0
		Materiële kosten (incl. investeringen)	14,46
Totaal	53,8	Totaal	50,86
		Verschil	2,94

Tabel 2 Resultatenrekening 2004 (* mln. euro)

Kosten		Opbrengsten	
Kosten ambtelijk personeel	34,4	Controle	33,2
Overige personele kosten	2,0	Verificatie	10,2
Materiële kosten	13,0	Opsporing	7,6
Afschrijvingskosten	3,5	Beleidsadvisering en handhavingscommunicatie	1,7
Rentekosten	p.m.		
Exploitatieresultaat	0,9	Overige opbrengsten	1,1
Totaal	53,8	Totaal	53,8

Budget

De ontvangsten voor het jaar 2004 bestonden uit de door het ministerie beschikbaar gestelde middelen voor handhavingsactiviteiten en de overige ontvangsten die de AID heeft gegenereerd. In eerste instantie kende de financiële positie van de AID voor 2004 onzekerheden doordat de in de begrotingsstaat van het ministerie voor de AID gereserveerde middelen onvoldoende waren om de kosten van de formatie te dekken. Additionele financiering werd verkregen in de vorm van de programmagelden, die door de beleidsdirecties beschikbaar werden gesteld.

De overige ontvangsten werden voornamelijk gevormd door de aan medewerkers doorberekende kosten voor onder andere het privé-gebruik van dienstauto's en de opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van materiële vaste activa.

Budgetresultaat

Zoals uit het kasstroomoverzicht blijkt, zijn de uitgaven in het jaar 2004 met circa 2,9 miljoen euro achtergebleven bij de prognose. Deze onderrealisatie was voor het belangrijkste deel het gevolg van het feit dat in het kader van de overgang naar het baten-lastenstelsel nieuwe investeringen zoveel mogelijk werden uitgesteld naar 2005. De realisatie van de materiële uitgaven was daardoor beduidend lager. Het verschil tussen investeringen in 2004 (1,5 miljoen euro) en de afschrijvingen 2004 (3,5 miljoen euro) geeft een belangrijke oorzaak van de onderuitputting aan.

Een andere belangrijke oorzaak van de onderuitputting werd gevormd door personele onderbezetting in 2004. Door de afbouw van formatie binnen het departement van LNV zijn de procedures voor het werven van nieuw personeel complexer geworden. In 2004 bleven vacatures langer onbezet. Bovendien is er een zeer terughoudend beleid ten aanzien van de inzet van externen. Verder heeft de AID te maken met een grote uitstroom van medewerkers als gevolg van de FPU+ regeling. Dit heeft er toe geleid dat de 'Kosten ambtelijke personeel' en de 'overige personele kosten' in 2004 veel lager zijn geweest dan oorspronkelijk was begroot.

Proefdraaien in 2004

Het jaar 2004 was voor de financiële organisatie een uitermate belangrijk jaar. De nieuwe, centraal aangestuurde, financiële organisatie ging op 1 januari van start en werd in 2004 verder kwalitatief en kwantitatief versterkt. De financiële systemen werden heringericht en de resterende probleempunten opgelost. Daarnaast werd de financial controlfunctie versterkt en werd grote vooruitgang geboekt op het gebied van de beschrijving van de administratieve organisatie. Het proefdraaien in een resultaatgericht besturingsmodel en met het baten-lastenstelsel liep als een rode draad door 2004. Dit proefdraaien bleek uitermate zinvol en leverde verschillende verbeterpunten voor verdere optimalisatie op.

Als onderdeel van het resultaatgericht besturingsmodel introduceerde de AID in 2004 de resultatenrekeningen voor de uitvoerende teams en inspecties. Daarnaast werd gestart met de implementatie van een Management Controle Systeem (MCS) dat in 2005 volledig operationeel zal zijn. Uit het proefdraaien bleek dat het Planning & Control traject van de operationele taakopdracht te complex in elkaar stak en werd aangepast. Daarnaast werd in het kader van het resultaatgericht management het meetplan waarmee de doelmatigheidsontwikkeling van de AID kan worden gevolgd, verder verfijnd en geconcretiseerd.

Baten-lastendienst

Om de doelmatigheid te versterken is de Algemene Inspectiedienst op 1 januari 2005 een 'dienst die het baten-lastenstelsel voert' geworden. Het instellingsbesluit hiertoe werd door de ministers van Financiën en LNV ondertekend en in december 2004 in de Staatscourant gepubliceerd. De AID zal een dienst blijven van het ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en

volledig blijven vallen onder de verantwoordelijkheid van de minister van LNV.

Het voeren van een baten-lastenstelsel heeft met name betrekking op de bedrijfsvoering en moet leiden tot een verdere versterking van het resultaatgericht en bedrijfsmatig werken. In dit kader worden door de opdrachtgevers afspraken met de AID gemaakt over de te leveren

prestaties en de te hanteren tarieven. Omdat het nalevingsgedrag niet alleen het resultaat is van de handhavingsinspanningen van de AID, maar ook wordt beïnvloed door externe factoren is het uitgangspunt daarbij dat de AID niet kan worden afgerekend op de effecten van haar handhavingsinspanningen (outcome), maar op de door haar geleverde producten en diensten (output).

Aansturing en tarieven

In 2004 vonden wijzigingen plaats in de aansturing-relatie tussen de AID en het ministerie. Zo is de portemonnee van de AID bij de opdrachtgevende beleidsdirecties neergelegd en werd het besluit genomen om met ingang van het jaar 2005 de jaarplan- en begrotingscycli binnen LNV aan elkaar te koppelen. In 2004 is het aansturingprotocol hierop aangepast en heeft de AID de noodzakelijke voorbereidingen getroffen om met ingang van 2005 op deze wijze te kunnen werken.

Ook de tarieven voor de producten van de AID werden vastgesteld. Toekomstige ervaringen zullen uitwijzen of het productenaanbod van de AID in voldoende mate aansluit bij de vraag van de opdrachtgevers. Indien daar aanleiding toe is, zal in de toekomst het aantal producten worden uitgebreid, c.q. verder worden gedifferentieerd.

De openingsbalans is in het eerste kwartaal van 2005 door de departementale auditdienst beoordeeld en is inmiddels definitief vastgesteld.

Informatiemanagement

Tablet pc's

Eind 2003 startte de AID met een pilot-project waarbij zogenoemde tablet-PC's worden ingezet bij – in eerste aanleg – het uitvoeren van de I&R-combiconroles. Hierbij worden de controles op de premieregelingen rundveehouderij en op de Identificatie- en Registratieregeling runderen gecombineerd uitgevoerd. De voor de controle benodigde lijsten worden voor de controle (thuis) door de controleur uit het I&R-systeem naar de tablet-PC gedownload. Tijdens de controle op het bedrijf worden de controlegegevens met behulp van de tablet-PC en een mobiele (GPRS-/UMTS-) verbinding rechtstreeks in het bedrijfsinformatiesysteem SPIN vastgelegd. Afwijkingen worden direct (nu nog via e-mail) teruggemeld aan het I&R-bureau. De pilot wees uit dat op deze wijze een aanzienlijke winst kan worden geboekt in de doorlooptijd per controle, onder andere omdat het aantal administratieve handelingen teruggebracht wordt van drie naar één. Daarnaast levert deze wijze van controleren verlichting van de administratieve last voor de veehouder op. Eind 2004 werd besloten deze controlesystematiek integraal in te voeren en de medewerkers AID, die belast zijn met deze controletaak, uit te rusten met tablet-PC's en toebehoren.

Onder meer in het kader van dit project heeft de directie IFA het technisch mogelijk gemaakt om via AGROnet en daarmee het bedrijfsinformatiesysteem SPIN op een veilige wijze met de mobiele UMTS/GPRS-verbinding en snelle breedbandverbindingen (ADSL of kabelaansluiting) te bereiken.

Inmiddels benaderden al ruim 100 medewerkers van de dienst het AID-intranet en SPIN middels de eigen ADSL dan wel kabelaansluiting. Vooralsnog geschiedt dit op vrijwillige basis, in afwachting van een centrale vergoedingsregeling.

Vessel Monitoring System (VMS)

In 2004 werd een pakketselectie uitgevoerd om het huidige verouderde Vessel Monitoring System, waarmee de posities en bewegingen van de vissersvaartuigen kunnen worden bepaald, te vervangen door een financieel voordeliger en functioneel meer op de eisen van deze tijd toegesneden (web)applicatie. Hierbij werd onder andere gebruik gemaakt van ervaringen en informatie van de Duitse overheid. Aan drie geselecteerde bedrijven werd verzocht offerte uit te brengen, waarna uiteindelijk de keuze viel op de aanschaf van het systeem dat door leverancier TietoEnator in samenwerking met de Deense overheid is ontwikkeld. Het systeem wordt op onderdelen aangepast aan een aantal aanvullende eisen van zowel de AID als de beleidsdirectie, die nadrukkelijk inbreng heeft geleverd tijdens het project. De directie IFA heeft advies uitgebracht omtrent een aantal technische vragen. Het systeem zal in het eerste kwartaal 2005 worden geïnstalleerd en getest en in het tweede kwartaal in gebruik worden genomen.

Videoconferencing

Begin juni 2004 besloot de AID videoconferencing over het AGROnet in te voeren als alternatief voor (korte) vergaderingen die anders relatief veel reistijd vergen van de deelnemers. Videoconferencing is mogelijk vanaf AID-kantoren te Kerkrade, Eindhoven, De Meern, Zwolle en Den Haag.

Bedrijfsinformatiesysteem SPIN

Eind 2003 bleek de versie van de ontwikkelomgeving van het uit zes deelsystemen bestaande bedrijfsinformatiesysteem SPIN dusdanig verouderd, dat besloten is in 2004 een omvangrijk migratietraject te starten. Gebleken is dat de migratie moeizamer loopt dan aanvankelijk verwacht met een sterk negatief effect op de doorlooptijd. De migratie zal aan het eind van het eerste kwartaal 2005 zijn voltooid.

De hoeveelheid gegevens in het bedrijfsinformatiesysteem en daarmee ook de vraag naar betrouwbare informatie neemt steeds meer toe. Daarom is besloten om structurele vragen, waarvoor veel gegevens aan elkaar gekoppeld moeten worden, voor te bereiden met de zogenaamde Oracle Warehouse Builder. Hiermee worden de benodigde gegevens zodanig in een datawarehouse opgeslagen dat de gewenste overzichten op aanvraag na zeer korte tijd beschikbaar zijn. De inhoud van het datawarehouse wordt dagelijks geactualiseerd. De gewenste informatie wordt gepresenteerd met behulp van het Oracle tool Discoverer.

DICTU/Beheer technische infrastructuur

In het tweede kwartaal 2004 werd de overdracht van het technisch beheer van de gemeenschappelijke infrastructuur (o.m. de database- en applicatieservers) naar de directie IFA/CF afgerond. Dit kan worden gezien als een eerste stap in de invulling van de shared service-gedachte binnen LNV, die gestalte krijgt door de vorming van de nieuwe Dienst ICT-Uitvoering.

Digitaal mestdossier

Ten behoeve van de ondersteuning van de uitvoering van het nieuwe mestbeleid startte eind 2004 een project voor de ontwikkeling van een systeem gericht op digitale dossiervorming.

Meldkamer en meldpunt

De AID-meldkamer is 24 uur per dag, het gehele jaar door bezet en bevindt zich in het kantoor te Kerkrade. Daarnaast is de meldkamer hét centrale meldpunt voor dierziekten en ook het centraal LNV-meldpunt voor crisissituaties. Bovendien volgt de meldkamer met het satellietvolgsysteem (VMS) ruim 300 Nederlandse vissersvaartuigen en een groot aantal buitenlandse vaartuigen die zich in Nederlandse wateren bevinden.

Het Visserijcontrolecentrum (VCC) neemt een belangrijke plaats in binnen de werkzaamheden van de meldkamer. De aanpassing van de EG verordening nr. 2244/2003 heeft een forse uitbreiding van de werkzaamheden teweeggebracht voor de te controleren schepen. De verordening is van toepassing op vissersvaartuigen met een totale lengte van meer dan 18 meter vanaf 1 januari 2004 en vissersvaartuigen met een totale lengte van meer dan 15 meter vanaf 1 januari 2005. De werkzaamheden zijn hierdoor aanzienlijk uitgebreid.

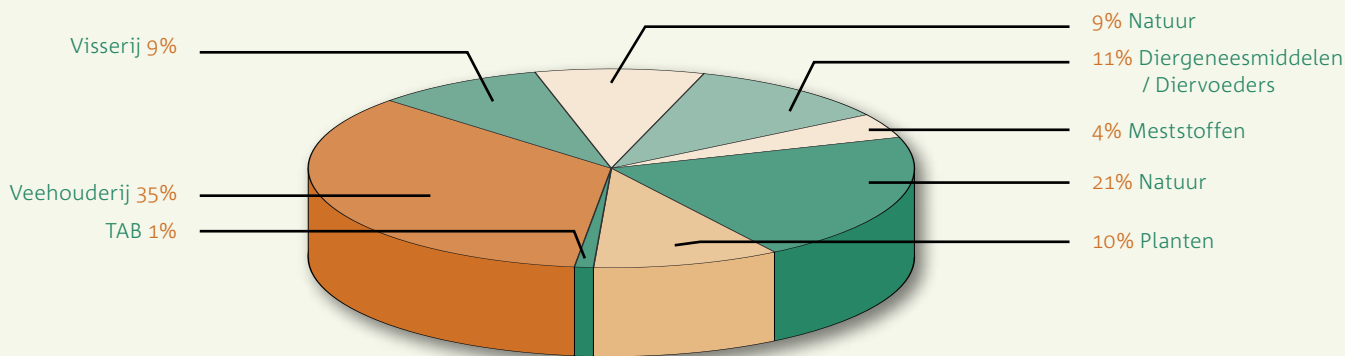
De meldkamer verleent verder service aan alle AID-medewerkers op bijvoorbeeld het gebied van regie/inschakelen piketdiensten, opvragen kentekens, opvragen gegevens Kadaster.

Op hoofdlijnen kunnen de werkzaamheden van de meldkamer verdeeld worden in:

- Visserijcontrolecentrum (VCC)
- Landelijk meldpunt dierziekten
- Meldpunt visstroperij
- Meldpunt 3%-regeling uitval bij vogelpest
- Beheer telefoon landelijk crisiscentrum
- Facilitaire dienstverlening kantoor Kerkrade en AID totaal
- Ondersteuning primaire processen

Verdeling mediavragen over onderwerpen

Communicatie

Een duidelijke ontwikkeling van de laatste jaren is dat de AID als organisatie, door de aard van haar taken en werkzaamheden, steeds meer een publieke organisatie aan het worden is. De toenemende publieke belangstellingen, mondigheid en betrokkenheid daar waar het gaat om natuur, milieu, voedselveiligheid en -kwaliteit, was zeker in dit verslagjaar volop aanwezig. Dit vertaalde zich ook dit jaar in een groot aantal verzoeken om AID-informatie.

Perswoordvoering

De perswoordvoerders van de AID werden ook dit jaar veelvuldig geraadpleegd over een breed scala aan onderwerpen. De meeste vragen werden gesteld op het gebied van veehouderij (35%) en natuur (21%).

Handhavingscommunicatie

Met handhavingscommunicatie wordt door het verhogen van de pakkansbeleving het nalevingsgedrag van een bepaalde doelgroep verbeterd. Dit jaar werd handhavingscommunicatie bij verschillende projecten ingezet zoals bij de verschillende beleidsthema's is beschreven. De ervaringen met de inzet van dit instrument blijven onverminderd positief. Daarom zal in de komende jaren flink geïnvesteerd worden in meer professionaliteit bij de inzet van dit instrument.

Interne communicatie

Het veranderingsproces waarin de AID zich bevindt, was in 2004 het hoofditem van de interne communicatie. Een belangrijke rol bij de communicatie is weggelegd voor de leidinggevenden die de 'motor' zijn voor de veranderingen. Zij werden hierbij ondersteund door onder andere een nieuwsbrief die periodiek verschijnt over het veranderingsproces.

Externe communicatie

Naast de perswoordvoering neemt de internetsite van de AID een belangrijke plaats in de externe communicatie waarbij de relatie met het ministerie dit jaar duidelijk werd door de inpassing van de AID-site in de LNV-site. In 2004 werden de AID-pagina's 890.169 keer geraadpleegd.

Auditing

De AID kent een intern Bureau Auditing waarvan de activiteiten zich vooral richten op de Technisch Administratieve Bedrijfscontrole (TAB) en steunregelingen GBCS.

In 2004 gebruikte de AID bij de beoordeling van de kwaliteitsborging – voor een belangrijk deel – de EU-normen, zijnde de Key-controls. Daarnaast werd aandacht besteed aan de kwaliteit van de maatregelen van interne controle zoals deze zijn vastgelegd in de administratieve organisatie. Verder werden de beheersverslagen TAB en GBCS zowel inhoudelijk als cijfermatig beoordeeld en van een accountantsmededeling voorzien.

In 2004 vond een integriteitsaudit plaats die resulteerde in een aantal acties, waaronder een interactieve discussie over integriteit binnen de AID. Verder werden audits verricht naar de openingsbalans van de AID als baten-lastendienst en op het gebied van Electronic Data Processing en de Controle Coördinatie Unit plaats.

4

De crisisorganisatie

De AID kent al verscheidene jaren een crisisorganisatie om goed voorbereid te zijn op calamiteiten en crises. In de Strategische Ondernemingsvisie van 2004 heeft de AID het belang van een adequate crisisorganisatie andermaal onderstreept met een accent op een flexibel uitvoerings- en handhavingsapparaat dat snel kan worden gemobiliseerd en op zijn taak is toegesneden. Daarnaast vervult de AID in toenemende mate een liaisontak naar andere handhavende organisaties die in tijden van calamiteiten of crises handhavingstaken verrichten.

Draaiboek crisisbeheersing AID

Het Draaiboek crisisbeheersing AID werd in 2004 aangepast aan de hand van de evaluatie van de Vogelpest en opmerkingen uit de zogenoemde 'draaiboekoefeningen'. Verder ging een werkgroep in de tweede helft van 2004 aan de slag om de paraatheid van de AID-organisatie om calamiteiten en crises op te vangen, te verbeteren. Ook startte een werkgroep met het opstellen van een Draaiboek Regionaal Operationeel Centrum, in aanvulling op het Draaiboek crisisbeheersing AID. Om de AID-crisisorganisatie op facilitair en materieel terrein paraat te houden, vond dit jaar driemaal een kwaliteitscheck plaats. De resultaten van deze checks worden gebruikt voor de verdere professionalisering van de AID-crisisorganisatie.

Calamiteiten en crisis in 2004

Op 26 oktober 2004 werd de AID ingeschakeld nadat de Voedsel- en Waren Autoriteit op een melkveehouderij in Flevoland te hoge dioxinewaarden in melk had aangetroffen. De te hoge dioxinewaarden in de melk kwamen voort uit de verwerking van restproducten van aardappelverwerkende bedrijven in diervoer. Deze restproducten bevatten dioxine. De AID onderzocht de stromen verontreinigd diervoer en controleerde of de verontreinigde partijen diervoeder niet werden vervoerd of vervoerd. Binnen de AID werd een projectorganisatie ingericht. Binnen een kort tijdsbestek werd een groot deel van de AID-organisatie gerecruteerd en ingezet voor surveillance- en andere handhavingstaken. Ook dit keer vormde het 'onder toezicht plaatsen' van bedrijven een belangrijke maatregel om de verdere verspreiding van dioxine in veevoer tegen te gaan. Eind november 2004 kon de AID de inspanningen voor deze calamiteit verminderen. In totaal werden 9.600 uren besteed aan de dioxineaffaire.

Opleidingen en trainingen

Ook dit jaar vonden weer diverse opleidingen en trainingen voor een optimalisering van de crisisbeheersing plaats. Dit trainingsprogramma omvatte zowel teamtrainingen als een draaiboekoefening. Zestien AID-controleurs namen deel aan een gezamenlijke oefening van VWA en AID. Deze oefening was erop gericht de mensen die een frontteam vormen, met elkaar te laten oefenen voor hun specifieke taak bij de bestrijding van besmettelijke dierziekten.

5

Adressen

Directeur: drs. P. Visser

Postadres:
Postbus 234
6460 AE Kerkrade
T 045 5466222
F 045 5461010
Dag en nacht bereikbaar

Regionale inspectie West- Nederland Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht Hoofdinspecteur mw. Mr. C. Hummelen-Wassenaar

Burg. Verderlaan 15F
Postbus 140
3454 ZJ Utrecht (De Meern)
T 030 6692669
F 030 6622299

Regionale inspectie Noord en Oost-Nederland Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Flevoland Hoofdinspecteur H.A. Kamphuis mba

Lübeckplein 34
8017 JS Zwolle
Postbus 10063 8000 GB Zwolle
T 038-4291300
F 038-4218157

Regionale inspectie Zuid Zeeland, Noord-Brabant, Limburg Hoofdinspecteur drs. M.W.M. Olde Monnikhof (tot 15 januari 2005) Hoofdinspecteur W.L.M. Kapitein mpm

Karel de Grotelaan 415
Postbus 8833
5605 LV Eindhoven
T 040 2563800
F 040 2563838

Dienstonderdeel Opsporing Hoofd dienstonderdeel/ plv. directeur mr. R. van der Helm

Burg. Verderlaan 15B
Postbus 140
3454 ZJ Utrecht (De Meern)
T 030 6695211
F 030 6622299

